

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA

EVROPSKÁ STUDIA A VEŘEJNÁ SPRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Realizace a využití Operačního programu
Podnikání a inovace
na příkladu vybraného projektu**

**Implementation and Use of the Operational
Programme of Enterprising and Innovation
in view of the Selected Project**

Autor: Bc. Hana Moravcová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Lukáš Melecký

2011

Poděkování

Za odbornou pomoc při zpracování předkládané práce chci na tomto místě poděkovat vedoucímu práce panu Ing. Lukáši Meleckému za ochotu a vstřícnost při vedení diplomové práce.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a všechny citace a prameny řádně vyznačila v textu. Veškerou použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v přiloženém seznamu literatury. Současně souhlasím s tím, aby tato práce byla zpřístupněna v knihovně MUP a používána ke studijním účelům v souladu s autorským právem.

V Liberci, dne 25. 4. 2011

Bc. Hana Moravcová

Obsah

ÚVOD.....	8
1 VÝCHODISKA REGIONÁLNÍ POLITIKY EU A RÁMEC STRUKTURÁLNÍ POMOCI EU	10
1.1 Úloha a význam regionální politiky EU	10
1.2 Historický vývoj regionální politiky EU	11
1.3 Principy regionální politiky EU	14
1.4 Cíle regionální politiky EU	15
1.5 Nástroje regionální politiky EU	20
1.5.1 Obecné nástroje regionální politiky.....	21
1.5.2 Finanční nástroje regionální politiky EU.....	23
1.6 Finanční a programový rámec regionální politiky EU	24
2 OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE JAKO KLÍČOVÝ NÁSTROJ PODPORY PODNIKÁNÍ EU	28
2.1 Programový rámec strukturální pomoci EU v ČR.....	28
2.2 Finanční rámec strukturální pomoci EU v ČR.....	31
2.3 Charakteristika Operačního programu Podnikání a inovace	32
2.3.1 Poslání a význam programu	32
2.3.2 Cíle programu	32
2.3.3 Strategie programu	34
2.3.4 Prioritní osy OPPI.....	35
2.4 Program Inovace	42
2.4.1 Cíl programu.....	42
2.4.2 Strategie programu	44
2.4.3 Čerpání finančních prostředků strukturálních fondů EU v rámci OPPI.....	47
3 REALIZACE OPERAČNÍHO PROGRAMU PODNIKÁNÍ A INOVACE NA PŘÍKLADU VYBRANÉHO PROJEKTU V LIBERECKÉM KRAJI.....	50
3.1 Charakteristika projektového záměru	50
3.2 Vazba projektu na strategické programové dokumenty	50
3.3 Charakteristika žadatele	51
3.4 Analýza výchozího stavu	54
3.5 Cíle projektu	55
3.6 Popis projektu	56

3.6.1	Předinvestiční fáze.....	58
3.6.2	Investiční fáze.....	61
3.6.3	Provozní fáze	64
3.7	Personální a organizační zajištění projektu	64
3.8	Výstupy projektu.....	67
3.9	Časový harmonogram projektu.....	68
3.10	Ukazatele projektu.....	68
3.11	Rozpočet projektu	69
3.12	SWOT analýza projektu	71
3.13	Analýza trhu	72
3.14	Finanční analýza projektu	74
3.15	Zhodnocení projektu	75
ZÁVĚR.....		78
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		80
KNIHY:		80
ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:		81
WEBOVÉ STRÁNKY:		81
SEZNAM TABULEK		82
SEZNAM OBRÁZKŮ		83
SEZNAM PŘÍLOH		83
ABSTRAKT V ČESKÉM A ANGLICKÉM JAZYCE		87

SEZNAM ZKRATEK

CF	Cohesion Fund Kohezní fond
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
DG Regio	Generální ředitelství pro regionální politiku
EAGGF	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	Evropská investiční banka
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský fond sociálního rozvoje European Regional Development Fund
ES	Evropská společenství
ESF	Evropský sociální fond European Social Fund
EU	Evropská unie
EUROSTAT	Evropský statistický úřad
FIFG	Financial Instrument for Fisheries Guidance Finanční nástroj na podporu rybolovu
HDP	Hrubý domácí produkt
HSS EU	Politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie
ICT	Informační a komunikační technologie (Information and Communication Technologies)
IS	informační systémy

ISO	International Organization for Standardization Mezinárodní organizace pro normalizaci
JEA	Jednotný evropský akt
MMZ	Měsíční monitorovací zpráva
MSP	Malý a střední podnik
NOK-MMR	Národní orgán pro koordinaci
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistique Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační programy
OPPI	Operační program Podnikání a inovace
OPPP	Operační program Průmysl a podnikání
OZE	Obnovitelné zdroje energie
ROP	Regionální operační programy
SOZS	Community Strategic Guidelines Strategické obecné zásady
SRR	Strategie regionálního rozvoje
SWOT	analýza je metoda, pomocí které je možno identifikovat silné (Strengths) a slabé (Weaknesses) stránky, příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats)
SZP	Společná zemědělská politika
VaV	Výzkum a vývoj

ÚVOD

Po roce 1989 prošla Česká republika významnými politickými, ekonomickými i sociálními změnami, jejichž vyvrcholením byl vstup do Evropské unie 1. května 2004. I přes mnohé úspěchy se potýkáme s řadou vážných problémů, které dlouhodobě ohrožují konkurenceschopnost a sociální soudržnost i plné využití lidského a ekonomického kapitálu.

Jedním z nástrojů sbližování s ekonomicky vyspělejšími státy Evropské Unie (EU) jsou dotace z fondů EU. Z nich jsou financovány rozvojové programy, které jsou významné pro uplatnění principů regionální politiky EU.

Cílem teoretické části diplomové práce je představit teoretická východiska regionální politiky EU a rámec strukturální pomoci v kontextu Operačního programu Podnikání a inovace (OPPI).

Cílem praktické části diplomové práce je demonstrovat možnost realizace a využití tohoto programu na příkladu vybraného projektového záměru a dále v aplikační části ukázat, jaký typ projektu může být v rámci zvoleného operačního programu realizován. Je potřeba si uvědomit, že příprava většiny spolufinancovatelných projektů je časově náročná. Úspěch při čerpání evropských peněz předpokládá komplexní znalost programů a sledování aktuálního vývoje situace. Samotným schválením žádosti o dotaci celý proces nekončí, ba naopak je potřeba zajistit udržení projektu, protože případná pochybení mohou skončit penalizací či požadavkem na vrácení veřejné podpory. Praktická část vychází ze Studie proveditelnosti, na jejíž přípravě jsem se podílela.

Téma konkrétního projektu bylo vybráno z důvodu stále větší sledovanosti problematiky čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie ze strany veřejnosti, kvůli velkému počtu projektů, které jsou zpracovávány za účelem získání evropských peněz i díky vlastní praktické zkušenosti s konkrétním projektem. O jeden z těchto projektů jsem pomáhala žádat a pracovala na jeho přípravě a organizačním zajištění.

Diplomová práce vychází z hypotézy, že stav a úroveň podnikatelského prostředí v České republice (ČR) je možné zlepšit v programovacím období 2007-2013 zejména čerpáním a efektivním využíváním finančních prostředků OPPI.

Z hlediska struktury je diplomová práce rozdělena do tří obsahových kapitol včetně úvodu a závěru.

V první kapitole jsou představena obecná východiska regionální politiky Evropské unie (EU) a rámec strukturální pomoci EU. V následující kapitole je popsán Operační program podnikání a inovace jako klíčový nástroj podpory podnikání EU. V této kapitole je popsán jak programový rámec strukturální pomoci Evropské unie v České republice, tak charakteristika a strategie Operačního programu. V poslední klíčové části se věnuji popisu realizace operačního programu Podnikání a inovace na příkladu vybraného projektu v Libereckém kraji.

Z hlediska literárních pramenů práce čerpá ze sekundární odborné literatury a elektronických materiálů vztahujících se k danému tématu, zejména z knihy *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie* autorů Marek a Kantor či publikace *Strukturální politika Evropské unie* od dvojice autorů Boháčková, Hrabánková. Diplomová práce se odkazuje na mnoho jiných publikací či internetových odkazů, jejichž plný seznam se nachází v seznamu literatury na konci této práce.

1 VÝCHODISKA REGIONÁLNÍ POLITIKY EU A RÁMEC STRUKTURÁLNÍ POMOCI EU

1.1 Úloha a význam regionální politiky EU

Regionální politika Evropské unie patří mezi její nejvýznamnější aktivity. Motivů pro vznik regionální politiky EU bylo několik, převážně však ekonomických, sociálních, politických a později i ekologických. Hlavním cílem bylo zvýšení ekonomické a sociální soudržnosti, a tím **snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů**. Zvláště ekonomické motivy byly významné, neboť **regionální nerovnosti podstatně ovlivňují výkonnost ekonomiky**. Sbližováním úrovní jednotlivých oblastí dochází ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti a zlepšení vývoje. Veřejná podpora firem, které umísťují svoji výrobu v určité oblasti, zpravidla povzbuzuje ekonomickou aktivitu, čímž dochází k poklesu nezaměstnanosti, a tím i ke snížení sociálních výdajů. Z regionální politiky mají v neposlední řadě zisk také bohatší oblasti. Rozvojem ekonomické aktivity v zaostávajících regionech vznikají nové trhy pro výrobky z prosperujících regionů a roste poptávka po jejich technologiích a know-how.¹

Obecně lze tedy říci, že strukturální procesy, které provázejí realizaci strukturální a regionální politiky EU jsou orientovány na snižování nerovnoměrnosti mezi regiony a posilování jejich hospodářské a sociální soudržnosti, a na snižování sociálního napětí.² Zásadní význam úsilí o dosažení vyváženého regionálního rozvoje spočívá také v tezi, že od úrovně sociálně-ekonomického rozvoje regionů se odvíjí sociálně-ekonomický rozvoj celého státu.³

Přesné vymezení a definování pojmu regionální politika je obtížné. Definice existuje celá řada, přičemž žádná z nich nebyla akceptována za všeobecně přijatelnou. Přesto lze velmi obecně regionální politiku definovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů.⁴ Další možnou definicí je, že se jedná o obchodní, resp. hospodářskou politiku státu, která vede k liberalizaci vztahů mezi dvěma či více zeměmi a přispívá tak k jejich

¹ Marek, Kantor, 2009, s. 17.

² Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 1.

³ Čajka, Rýsová, 2008, s. 4.

⁴ Wokoun, 2003, s. 12.

těsnějším vazbám a vzájemné integraci.⁵ Regionální politika je tedy určena k ovlivňování hospodářské struktury v regionech tak, aby přispěla ke zlepšení efektivnosti hospodářské politiky.⁶ Lze samozřejmě nalézt i jiná pojetí, která se sice formálně od výše uvedených názorů liší, ale jejich základem je vždy liberalizace a budování užších obchodních a jiných vztahů mezi dvěma či více zeměmi.⁷

1.2 Historický vývoj regionální politiky EU

Pojetí regionální politiky a regionálního rozvoje se neustále vyvíjí. Za posledních deset let mnohé země vyspělého světa a EU reformovaly její tradiční pojetí a zaměřily se podrobněji na definované cíle.⁸ Přesto, že již od samého počátku evropské integrace byly disparity mezi jednotlivými regiony považovány za nevítané, v počátcích nebyla ze strany Společenství věnována problematice strukturální politiky v regionální dimenzi žádná zvláštní pozornost. Orientace *Římské smlouvy* z roku 1957 směřovala především k náročným cílům v oblasti budování celní unie jako výchozího stupně pro realizaci pozdějšího jednotného vnitřního trhu, na institucionální výstavbu, na položení základů společných politik – zemědělské, dopravní, obchodní, na vztahy ke třetím zemím i na vymezení vztahů mezi Společenstvím a jednotlivými členskými zeměmi, včetně přidružených zámořských zem a území. Zvláštní pozornost pak byla věnována politice sociální.⁹

Strukturální politika EU ve vztahu k regionům neměla v těchto dimenzích své specifické postavení, ale její určité náznaky lze nalézt v některých jednotlivých člancích Smlouvy o Evropském Společenství (ES) z r. 1957. Z nich vyplývalo, že Společenství přenechávalo v počátcích své existence aktivitu v oblasti strukturální politiky národním politikám svých šesti členských zemí. **Regionální pohled** je v tomto období na okraji zájmu a je zmiňován pouze v souvislosti s úkoly *Evropské investiční banky* (EIB), poskytováním státních podpor či *Evropským sociálním fondem* (ESF).¹⁰ Cílem Evropské investiční banky, která vznikla díky Římské smlouvě, bylo poskytovat půjčky zaostalejším

⁵ Cihelková a kol., 2007, s. 3.

⁶ Wokoun, Mates, 2006, s. 112.

⁷ Cihelková a kol., 2007, s. 3.

⁸ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 11.

⁹ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 5.

¹⁰ Tamtéž, s. 6.

regionům na jejich projekty. Rovněž byl založen ESF a po zavedení společné zemědělské politiky v roce 1962 také *Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond* (EAGGF), jejichž politiky měly nepochybně pozitivní regionální dopady.¹¹

První konference zaměřená na regionální politiku byla uspořádána v roce 1961 v Bruselu. V roce 1965 představila Evropská komise (EK) Radě ministrů první zprávu zabývající se regionální politikou.¹² V roce 1968 bylo zřízeno *Generální ředitelství pro regionální politiku* (DG Regio), které se stalo koordinačním orgánem EK pro regionální politiku. Zájem o ni však výrazně stoupl v souvislosti s rozšířením ES o Velkou Británii, Irsko a Dánsko v roce 1973. O její prosazení se zasadila nejvíce Velká Británie, pro niž jsou regionální disparity charakteristické, a která si jako čistý plátce do unijního rozpočtu chtěla prostřednictvím regionální politiky kompenzovat ztráty zapříčiněné společnou zemědělskou politikou. Již na jaře roku 1972 přijal Evropský parlament jednoznačně návrh Evropské komise na vytvoření regionální politiky.¹³ Pařížský summit, který se konal v říjnu téhož roku s ustavením speciálního nástroje regionální politiky souhlasil a v roce 1973 byla vypracována *Thomsonova zpráva*, jež ještě více zdůraznila nutnost takového nástroje.¹⁴ Tuto zprávu lze pokládat za významný mezník v celé koncepci a realizaci regionální politiky Společenství. Jsou v ní uvedeny jak důvody pro její existenci, tak i charakteristika stávající situace a rovněž směrnice zahrnující opatření vedoucí ke zmírnění regionálních disparit.¹⁵

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) se stal základním nástrojem snižování nerovnoměrnosti vývoje mezi jednotlivými regiony. Tlak na posílení regionální politiky ještě více vzrostl po přistoupení Řecka (1981), Španělska a Portugalska (1986). Dalším impulzem byly také ekonomické potíže tradičních průmyslových regionů vyspělých zemí ES. Tyto problémy způsobené ekonomickou recesí měly za následek vysokou nezaměstnanost. Následně došlo k několika reformám regionální politiky, které však v konečném důsledku převratné nebyly.

Teprve rok 1987 přinesl zásadní reformu regionální politiky v podobě *Jednotného evropského aktu*. Jako jeden z úkolů stanovil vytvoření politiky směřující k „posilování

¹¹ Marek, Kantor, 2009, s. 19.

¹² Bache, 1998, s. 34, In: Marek, Kantor, 2009, s. 19.

¹³ Bache, Stephen, 2001, s. 384.

¹⁴ Marek, Kantor, 2009, s. 19.

¹⁵ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 9.

ekonomické a sociální soudržnosti s cílem snížit rozdíly v hospodářské vyspělosti různých regionů a zaostalost méně favorizovaných regionů včetně venkovských oblastí.“¹⁶ Jednalo se o významný krok, protože snižování mělo probíhat prostřednictvím tří strukturálních fondů. Od této chvíle lze mluvit o skutečné regionální politice v dimenzích evropské integrace.

Reforma zavedla čtyři **základní principy realizace regionální politiky**: princip koncentrace, programování, partnerství a adicionality. V zájmu zajištění větší koordinace byla regionální politika s částí sociální a zemědělské politiky integrována do tzv. **strukturální politiky**. Strukturální politika EU tak zahrnovala tři fondy: ERDF, ESF a EAGGF.¹⁷

Další mezník ve vývoji regionální politiky představovala *Maastrichtská smlouva* (podepsána 1992). Na základě Shromáždění evropských regionů byl touto smlouvou založen *Výbor regionů*. Přestože jeho názory nejsou závazné, ve většině případů jim evropské instituce věnují pozornost. Díky nátlaku Španělska byl v roce 1993 založen *Kohezní fond* (CF), nástroj, který má pomáhat slabším zemím splnit Maastrichtská kritéria. Tento fond se mezi strukturální fondy nepočítá.¹⁸

Regionální politika EU se potýkala s mnoha problémy, a proto byla provedena další stěžejní reforma pro období let 2000-2006. EU měla před sebou rozšíření o země střední a východní Evropy, bylo tedy nezbytné vyhovět požadavkům stávajících zemí a zároveň přizpůsobit regionální politiku zvýšenému počtu členů tak, aby se její účinnost nesnížila. Výsledkem reformy bylo zjednodušení celého procesu, větší koncentrace a efektivita finančních prostředků.¹⁹

Současné programovací období 2007-2013 je významné z hlediska čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů hlavně pro nové členské země.²⁰ Nenavazuje se již jako v minulých obdobích na standardně existující prioritní cíle, kdy byl v podstatě změněn pouze jejich počet, doplňovány určité oblasti hodné podpory, ale podstata jejich

¹⁶ *Jednotná evropská smlouva*. Eur-Lex, s.11 http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/treaties_other.htm (14.10.2006). Po přijetí Smlouvy o Evropské unii (SEU) je tento článek veden pod číslem 158, In: Marek, Kantor, 2009, s. 20.

¹⁷ Marek, Kantor, 2009, s. 21.

¹⁸ Marek, Kantor, 2009, s. 22.

¹⁹ Tamtéž, s. 22.

²⁰ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 39.

orientace zůstává stále zachována. Je zvolen jiný přístup, kdy jednotlivé cíle jsou stanoveny poměrně široce a v rámci každého z nich jsou zohledňována tradiční témata – **regionální rozvoj a zaměstnanost**. Navíc se v nich objevuje i aspekt **konkurenceschopnosti** v souvislosti s postavením členských zemí EU a jejich regionů nejen vůči sobě, ale zejména vůči světovému ekonomickému prostředí. Značná pozornost je věnována specifickým venkovským regionům a jejich rozvoji. **Politika rozvoje venkova** se stává jednou z priorit, a to nejen pro úzký vztah se Společnou zemědělskou politikou, ale i politikou regionální.²¹

1.3 Principy regionální politiky EU

Regionální politika EU je založena na několika základních principech, které se v průběhu jejího vývoje měnily. Pro programovací období 2007-2013 se jedná především o 5 následujících hlavních principů: *princip programování, koncentrace, adicionality, monitorování a vyhodnocování*. Regionální politika se řídí také dalšími doplňkovými principy jako např. princip subsidiarity, koordinace a harmonizace, integrace, solidarity, kompatibility a proporcionality.²²

Princip programování udává časový rozvrh pro alokaci prostředků, tzn. pomoc z fondů je poskytována na základě víceletých a všeoborových programů, jejichž zpracováním jsou pověřeny vlády jednotlivých členských zemí.²³ Vycházel z potřeby víceletých programů, protože jednoleté projekty toho schopny nebyly. Tento princip patřil a stále patří k základním zásadám poskytování pomoci.²⁴ **Princip koncentrace** znamenal soustředění se do oblastí, kde existují největší strukturální problémy. Tyto oblasti jsou vybrány na základě cílů, které jsou společně definovány Evropskou komisí a členskými státy, a přináší větší účelnost vynaložených prostředků.²⁵ **Princip partnerství** se vztahoval na spolupráci jednotlivých aktérů strukturální a regionální politiky. Znamená, že na všech úrovních projektů se podílejí mnohem aktivněji také samotní příjemci podpory, ať již regiony, města, obce či soukromé subjekty.²⁶ **Princip adicionality** znamená, že prostředky

²¹ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 27.

²² Marek, Kantor, 2009, s. 27.

²³ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 40.

²⁴ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 49.

²⁵ Marek, Kantor, 2009, s. 27.

²⁶ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 49.

poskytnuté z unijních zdrojů pouze doplňují prostředky národní či jiné. Měly by být tedy jejich dodatkem, ne náhradou. Finanční zainteresovaností chce EU dosáhnout větší odpovědnosti států při poskytování pomoci. Význam **principu monitorování a vyhodnocování** se neustále zvyšuje. Jeho podstatou je snaha o co nejvyšší efektivitu při vynakládání finančních prostředků.²⁷ **Princip solidarity** vychází ze základní filozofie celého integračního procesu. Hospodářsky vyspělejší státy svými příspěvky do společného rozpočtu financují rozvoj států ekonomicky méně rozvinutých.²⁸ **Princip subsidiarity** vyjadřuje nutnost realizace jednotlivých cílů na co nejnížší možné úrovni.²⁹ Tento princip je zakotven v Maastrichtské smlouvě.³⁰

1.4 Cíle regionální politiky EU

Cíle nebyly součástí regionální politiky ES/EU od počátku jejího vzniku. Své regionální problémy si řešila každá členská země sama podle svého uvážení, možností a prostředků. Ani Společenství, když podnikalo první kroky k nadnárodnímu přístupu v řešení otázek regionální politiky, nemělo ambice přesně a hlavně jednotně vymezit cíle, které měly být prostřednictvím regionálních opatření naplňovány. Přitom Společenství chtělo získat roli koordinátora, a to nejen deklarovaného. V rámci koordinace pak bylo doporučováno členským státům, aby v rámci regionálně-politických opatření řešily zejména problematiku vytváření a udržení pracovních míst, a to zejména v zemědělsky orientovaných regionech a regionech zasažených úpadkem průmyslu. V těchto doporučeních je možné vidět první náznaky snahy o sjednocení doposud diferencovaných národních cílů.

První zřetelnější snahy Společenství vést regionální politiku v členských zemích směrem, který byl pro Společenství žádoucí, se objevují v tzv. **regionálních rozvojových programech**. Společenství zde vychází z předpokladu, že pokud je v zájmu celého Společenství i jednotlivých členských států vyrovnávat regionální disparity a pokud Společenství bude na to přispívat nemalými prostředky, je nutné, aby regionálně-politické přístupy byly sjednoceny. Sjednocení pak v podstatě představuje jednotu cílů, nástrojů a

²⁷ Marek, Kantor, 2009, s. 28.

²⁸ Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kolektiv autorů, 2008, s. 333.

²⁹ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 40.

³⁰ Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kolektiv autorů, 2008, s. 333.

postupů zejména ve finančních otázkách. Instituce ve svých dobových dokumentech zdůrazňují, že při stanovení národních rozvojových cílů musí být brán zřetel zejména na to, aby jejich naplňování nemělo pouze lokální nebo regionální dopady, ale aby byly ku prospěchu celé národní ekonomiky nebo dokonce pozitivně ovlivnily vývoj celého Společenství. Většina národních cílů se vztahovala na vytváření nebo udržení pracovních míst a na budování infrastruktury. Komise ve svém stanovisku k regionálním rozvojovým programům z roku 1979 tvrdě kritizovala individuální a izolované přístupy k řešení regionálních problémů bez širších souvislostí. Ze zmíněného stanoviska jasně vyplynul záměr Komise **regionálně-politického sjednocení přístupu**, a to mj. i jasným definováním priorit. Priority by se nelišily stát od státu, ale byly by jednoznačně institucionálně stanoveny podle představ Společenství. Pro všechny členské země by byly zároveň závazné.

Společenství v rámci regionálních aktivit vždy usilovalo o **odstranění nebo zmírnění regionálních disparit**. Jednak v rámci principu solidarity, ale také v souvislosti s pokračováním a prohlubováním integračních kroků. Aby Společenství získalo pro pokračování integrace ve všech zemích podporu, nabídlo jako protihodnotu finanční podporu pro regiony, jejichž vývoj by mohl být prohlubováním integrace negativně ovlivněn. Regionální politika se tak postupně stává nástrojem napomáhajícím prosazování zájmů Společenství.³¹

První závazné cíle navrhla Evropská komise a přijala Rada Evropského hospodářského společenství (EHS) v souvislosti s reformou strukturálních fondů 1988 pro pětileté období 1989-1993. Jednalo se o cíle, které byly v souladu se záměry Společenství, zejména v souladu se záměry v oblasti budování vnitřního trhu a se záměry eliminace jeho možných negativních dopadů. Regionálně- rozvojová opatření, které realizovaly členské země v rámci Společenství stanovených cílů, mohla nárokovat podpory prostřednictvím strukturálních fondů a byla uplatňována na územních jednotkách, na které podle jednotných kritérií Evropského statistického úřadu (Eurostat) byly členské státy územně rozděleny do nomenklatury územních statistických jednotek (NUTS). Ve zmíněném pětiletém období vycházela Komise z předpokladu, že zavedení vnitřního trhu – volný pohyb zboží, kapitálu, osob a služeb – by ještě zřetelněji mohlo prohloubit regionální disparity. Především měla EK na zřeteli již v té době zaostávající regiony, eventuálně

³¹ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 33.

příhraniční regiony, ze kterých by vnitřní trh mohl způsobit další odliv kapitálu a pracovních sil. Pro období **1989-1993** bylo stanoveno **5 prioritních cílů**, a to:³²

1. Podpora rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů
2. Přeměna regionů nebo jejich částí, které jsou vážně ohroženy hospodářským úpadkem
3. Boj s dlouhodobou nezaměstnaností a podpora integrace mladých lidí a osob vyřazených z trhu práce do pracovního procesu
4. Podpora adaptace pracovníků na hospodářské změny a změny ve výrobě
5. Podpora rozvoje venkovských regionů: 5a) urychlením strukturálních změn v zemědělství v rámci reformy společné zemědělské politiky a podporou modernizace a restrukturalizace rybolovu, 5b) umožněním rozvoje a strukturálních změn venkovských regionů.

Předmětem regionální politiky se staly z těchto cílů cíle č. 1, 2 a 5b. Výše uvedené cíle strukturální a regionální politiky se v předchozím období osvědčily, a proto zůstaly v platnosti i pro období 1994-1999.³³ Obsahově se dělily na 2 skupiny, z nichž první byla orientována na určité regiony nebo jejich části – Cíl 1,2 a 5b, po vstupu skandinávských zemí Švédska a Finska v roce 1995 sem byl nově zařazen i Cíl 6 tak, aby odpovídaly potřebám dotčených regionů. Druhá skupina obsahovala horizontální cíle, pokrývala celé území Společenství a měla socioekonomický obsah. Konkrétně byly pro období **1995-1999** stanoveny tyto cíle:

1. Rozvoj a strukturální přizpůsobení zaostávajících regionů
2. Přestavba regionů nebo jejich částí, které jsou těžce postiženy zaostávajícím rozvojem průmyslu
3. Boj s dlouhodobou nezaměstnaností a usnadnění začlenění mladých osob a osob ohrožených vyloučením z trhu práce do pracovního života. Podpora rovných šancí pro muže a ženy na pracovním trhu
4. Usnadnění adaptace pracovních sil na proces změn v průmyslu a na změny výrobních systémů

³² Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 34.

³³ Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kolektiv autorů, 2008, s. 334.

5. Podpora rozvoje venkova: 5a) přizpůsobení agrárních struktur rámci Společné zemědělské politiky (SZP), modernizace a restrukturalizace rybářství, 5b) rozvoj a strukturální adaptace venkovských oblastí
6. Podpora rozvoje a strukturální adaptace v oblastech s extrémně nízkou hustotou obyvatelstva.

Zvláštní pozornost je věnována užší spolupráci a podpoře státům střední a východní Evropy, ale také Středomoří. Na financování cílů se podílely všechny strukturální fondy, konkrétně ERDF (Cíle 1, 2, 5b a 6), ESF (Cíle 1, 2, 3, 5b a 6), EAGGF – Orientační sekce (Cíle 4, 5b a 6) a Finanční nástroj na podporu rybolovu FIFG (Cíle 4 a 6). Pravidla pro čerpání podpor zůstala stejná jako v minulém období a stejná zůstala i obsahová orientace jednotlivých cílů.³⁴

Ke změnám v prioritních cílech došlo v období **2000-2006**. Tyto změny zahrnovaly jak stránku kvantitativní, tak kvalitativní a reagovaly na Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech a na reformní dokument *Agenda 2000*. Smyslem změn bylo docílit vyšší efektivity vynaložených prostředků, omezit plošné podpory a soustředit se na nejvíce znevýhodněné a postižené regiony a na zaměstnanost.

Po stránce kvantitativní došlo ke snížení počtu prioritních cílů ze šesti na tři³⁵, přičemž první dva byly regionální a třetí plošný:

1. podpora rozvoje a strukturálního přizpůsobování regionů, které ve svém rozvoji zaostávají za ostatními (stručně řečeno – podpora zaostávajících regionů)
2. Podpora sociální a hospodářské konverze oblastí, které se potýkají se strukturálními problémy (stručně řečeno – podpora regionů se strukturálními problémy)
3. Podpora adaptace a modernizace politik a systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti (stručné vyjádření – podpora vzdělávání a zaměstnanosti)³⁶

Zcela nově jsou pojaty cíle, které Společenství stanovilo v zájmu svého rozvoje na období **2007-2013**. Při jejich stanovení instituce reagovaly na strategii přijatou na zasedání Evropské rady v Lisabonu ve dnech 23. a 24. Března 2000 a v Göteborgu ve dnech 15. a

³⁴ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 38.

³⁵ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 39.

³⁶ Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kolektiv autorů, 2008, s. 341.

16. Června 2001. Na nich byla jako hlavní nástroj pro růst a zaměstnanost uznána **politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS)**.³⁷ Rozvoj politiky soudržnosti je těsně spojen s historií prohlubování a rozšiřování Unie. Lze skutečně nalézt mnoho paralel mezi procesem evropské integrace na jedné straně a rostoucí důležitostí politiky soudržnosti na straně druhé.³⁸ Politika soudržnosti Evropské unie je ve stavu neustálých změn, částečně s ohledem na rozšíření unie, částečně vzhledem k důsledkům nového finančního výhledu pro období 2014-2020 a částečně následkem potřeby zlepšit účinnost této politiky. Rozšířená Evropská unie čelí větším ekonomickým, sociálním a teritoriálním disparitám jak na národní, tak i na regionální úrovni. Proto, aby se Evropská unie lépe vypořádala s globální konkurencí a splnila očekávání svých občanů, bude potřeba významně finančně podpořit posílení potenciálu růstu a konkurenceschopnosti států a regionů. Úlohou politiky ekonomické, sociální a teritoriální soudržnosti je napomoci plnění úkolů, jejichž cílem je snižovat rozdíly a jako katalyzátor aktivovat ekonomický, sociální a teritoriální rozvoj Evropské unie.³⁹

Na období let **2007-2013** byly v oblasti regionální politiky EU vytyčeny tři základní cíle:

- 1. Konvergence (podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech)**
- 2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (podpora ekonomických změn v průmyslových, městských a venkovských oblastech)**
- 3. Evropská územní spolupráce (podpora harmonického a vyváženého rozvoje v EU)**

Tyto cíle reflektují potřebu tematického a zeměpisného soustředění zdrojů; napříště se tedy politika soudržnosti bude soustřeďovat na investice do omezeného počtu priorit orážejících Lisabonskou a Göteborgskou strategii. Vedle cílů byly stanoveny tyto tři základní priority politiky soudržnosti: *zvýšení atraktivnosti EU a jejích regionů pro investování a zaměstnávání, zlepšení znalostí a inovací jako faktorů růstu a vytváření většího počtu kvalitnějších pracovních míst.*⁴⁰

³⁷ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 43.

³⁸ Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kolektiv autorů, 2008, s. 361.

³⁹ Tamtéž, s. 362.

⁴⁰ Marek, Kantor, 2009, s. 24.

Z přehledu Cílů politiky HSS EU je jasné vidět posun v šíři zasahování Společenství do politik regionálního rozvoje národních států. Od doporučování a mírné koordinace v 70. a 80. letech 20. století se postupně přešlo k jednotné orientaci regionální politiky na celém území Společenství. Významným nástrojem k dosažení jednotného přístupu k regionální problematice byly finanční prostředky poskytované ze strukturálních fondů, ale i z EIB, popř. dalších nástrojů (např. přímé zdroje EK).⁴¹

Lze říci, že Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie (HSS EU) vychází z identifikace hlavních regionálních problémů a z pojetí státní hospodářské politiky, přičemž pro jednotlivá časová období dochází k jejich konkretizaci pokud možno tak, aby bylo možno kontrolovat jejich splnění a souběžně hodnotit účinnost použitých nástrojů.

1.5 Nástroje regionální politiky EU

Z cílů regionální politiky jsou pak zpravidla odvozovány nástroje regionální politiky. K základním opatřením státní regionální politiky náleží tradičně **zainvestování regionu technickou infrastrukturou**. Nástroje regionální politiky jsou zpravidla zaměřeny na přitažení kapitálu a podnikatelských aktivit do regionu, stimulaci využití vnitřních rozvojových zdrojů, dosídlení či stabilizaci obyvatelstva v regionu.⁴²

Nástroje ekonomického rozvoje je třeba používat s rozvahou a aplikovat nejvhodnější nástroje po podrobné analýze stavu a problémů spravovaného území. Je vhodné je používat v souladu se strategickými a územními plány daného území. Není vhodné aplikovat je pouze na regiony zaostalé či hospodářsky nebo strukturálně postižené, popř. neumožnit jejich užívání subjekty z „přesycených“ regionálních motorů. Mají pomoci dosáhnout cíle, a to za podmínky optimalizace (všeobecný konsenzus mezi veřejnými i soukromými zájmy).

⁴¹ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 47.

⁴² Wokoun, 2003, s. 17.

1.5.1 Obecné nástroje regionální politiky

Byla vypracována různá rozdělení a obecná pojetí nástrojů regionální politiky, regionálního či místního ekonomického rozvoje.⁴³ Nejznámější je dělení do následujících tří hlavních skupin:

Makroekonomické nástroje: jejich užití je značně omezeno ostatními cíly národohospodářské politiky, např. snižování inflace, vyrovnanost platební bilance⁴⁴ a udržení míry nezaměstnanosti v přijatelných mezích apod. Mezi tyto nástroje patří: *fiskální politika* – regionalizace daní a odvodů, snížená sazba daní v podporovaných regionech, *monetární politika* – usnadnění přístupu k úvěrům ve vybraných regionech, *protekcionismus* – uvalení dovozních limitů a cel na produkty vyráběné v upadajících regionech.⁴⁵

Je patrné, že **tyto nástroje nemohou představitelé regionů ovlivňovat vůbec nebo jen z malé části**, např. pomocí své zákonodárné iniciativy. Jejich realizace je vázána na uplatňovanou hospodářskou politiku v celém státě a regionální využívání některých nástrojů může vést k tendenčnímu chování ekonomických subjektů – k záměrnému přesídlování podniků a organizací, k migraci pracovních sil a nabídce výrobních faktorů apod. Problémy by se jen přemísťovaly a jejich řešení by nebylo možné. Jistým posunem v uplatňování makroekonomického nástroje, kterým je regionalizace daní a odvodů, je začlenění územně samosprávných krajů do rozpočtové soustavy ČR. Jde o určitý pokrok ve smyslu subsidiarity rozhodovacích systémů při používání přerozdělených sdílených daní.

Nástroje monetární politiky jsou v současnosti řešeny tržní nabídkou; regiony, mikroregiony i municipality je využívají přiměřeně svým možnostem a strategickým záměrům. Účinnější pomoc státu je reálná pouze v případě významných projektů, na nichž se stát podílí např. přidělením podstatné dotace nebo jejich řešení patří mezi priority vlády.

Po vstupu ČR do EU a po vytvoření jednotného celního území podstatně klesl význam cel. Proto nelze počítat s nástroji obsaženými ve skupině „protekcionismus“. Na druhou stranu se nově objevuje zvýhodňování, resp. znevýhodňování určitých oblastí (regionů) v rámci společné zemědělské politiky EU, která se svým uplatňováním blíží

⁴³ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 84.

⁴⁴ Wokoun, 2003, s. 18.

⁴⁵ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 84.

zamýšlenému dopadu zmíněných protekcionistických nástrojů, a to včetně jejich regionálního dopadu.

Mikroekonomické nástroje: většinou jde o cílené ovlivňování ekonomických subjektů při jejich rozhodování o prostorové lokalizaci. Mezi tyto nástroje patří: *realokace pracovních sil*⁴⁶ (např. částečná úhrada nákladů na stěhování, výkup nemovitostí či podpora při nákupu nového bytu), *realokace kapitálu* (kapitálové subvence, subvence na pracovní sílu, levné půjčky snížení daně, subvence na dopravu apod.).⁴⁷

Tyto nástroje jsou většinou založeny na předem stanovené finanční dotaci na záměrné chování ekonomických subjektů. Pokud jsou tyto finanční částky vypláceny ze státního rozpočtu, resp. rozpočtu účelových fondů, musí tento nástroj spadat do makroekonomických nástrojů – konkrétně do oblasti nástrojů fiskální politiky. Pokud se samospráva municipalit rozhodnou přispívat na cílenou realokaci výrobních faktorů (zejména pracovních sil a kapitálu), jde v tomto případě o mikroekonomický nástroj s cílem dosáhnout rovnováhy na příslušných regionálních trzích výrobních faktorů. Podstatné na těchto faktorech je jejich zacílení na obě strany příslušných tržních interakcí, tj. na nabídku i poptávku.

Aplikace uvedených nástrojů do praxe není jednoduchá záležitost – lidé se o migraci rozhodují zejména na základě hodnocení cílové lokality a doprovodné nabídky služeb (zdravotnické, sociální, kulturní a další služby) i obecně známého image regionu. Ekonomická podpora ve formě dotace tedy nemusí hrát zásadní roli, a proto hrozí neefektivní vynaložení prostředků veřejných rozpočtů s nulovým nebo minimálním dopadem. Z uvedeného lze odvodit, že v ČR toto nebude příliš využíváno.⁴⁸

Ostatní nástroje (spíše výjimečné použití): *administrativní nástroje* (správní rozhodnutí o zastavení ekonomické činnosti nevhodné z hlediska potřeb rozvoje území), *institucionální nástroje* (např. regionální rozvojové agentury).⁴⁹

Poprvé je možné zaznamenat, že v centrální strategii jsou uvedeny jako významný nástroj regionálního rozvoje regionální agentury. Vláda ČR ve svém usnesení v roce 1998 tento nástroj doporučila, ale doposud nebyl příliš efektivně využíván. Regionální agentury

⁴⁶ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 85.

⁴⁷ Wokoun, 2003, s. 18.

⁴⁸ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 86.

⁴⁹ Wokoun, 2003, s. 18.

zaměřily svou pozornost zejména na tzv. projektové poradenství, v němž však většinou uplatňují komerční zájmy a harmonizovaný rozvoj regionu zůstává stranou. Postupně je navázána spolupráce s územními samosprávami a jsou získávány zkušenosti z této spolupráce pro regionální rozvoj. **Regionální rozvojové agentury** v současnosti působí ve všech krajích s výjimkou hlavního města Prahy, vytvářejí se v nich týmy kvalifikovaných specialistů regionálního rozvoje a využívání fondů Evropské unie. Strategie (2000) předpokládá, že agentury budou působit jako nástroj regionální politiky státu a krajů, pokud jde o podporu hospodářského rozvoje v krajích využívání státní i zahraniční pomoci a efektivní spolupráce veřejného sektoru s podnikatelskými subjekty v daném území.⁵⁰

1.5.2 Finanční nástroje regionální politiky EU

Na období **2007-2013** mají nástroje pro splnění cílů uvedených v předchozí kapitole právní základ v balíčku pěti nařízení přijatých Radou a Evropským parlamentem v červenci 2006. Zjednodušení systému čerpání prostředků regionální politiky EU se projevilo i ve snížení počtu jejich nástrojů. V tomto období jsou k dispozici tři základní nástroje: *Evropský fond regionálního rozvoje* a *Evropský sociální fond*. Třetím nástrojem je *Kohezní fond*.

Nařízení o *Evropském fondu regionálního rozvoje* určuje jeho úlohu a oblast působnosti, do níž patří podpora veřejných a soukromých investic na pomoc odstranění rozdílů mezi regiony v celé Unii. ERDF byl založen v roce 1972, fungovat začal od roku 1975 a od roku 1988 je integrován do regionální politiky EU. Jeho význam se tak neustále zvyšuje.⁵¹ V současné době podporuje především projekty soustředěné na regionální rozvoj, hospodářské změny, větší konkurenceschopnost a územní spolupráci v rámci EU. Mezi priority pro financování tak patří výzkum, inovace, ochrana životního prostředí a prevence rizik, důležitou úlohu mají i nadále investice do infrastruktury, a to zejména v nejméně rozvinutých regionech.

Evropský sociální fond je nejstarší ze všech strukturálních fondů. Byl založen díky Římské smlouvě a v současné době je hlavním nástrojem sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU. V období 2007-2013 se zaměřuje na čtyři klíčové oblasti: zvýšení přizpůsobivosti pracovníků a podniků, lepší přístup k zaměstnání a účast na trhu práce, posílení sociálního začlenění potlačováním diskriminace a usnadněním přístupu

⁵⁰ Stejskal, Kovárník, 2009, s. 95.

⁵¹ Marek, Kantor, 2009, s. 28.

znevýhodněných osob na trh práce a podporu partnerství pro reformy v oblastech zaměstnanosti a začlenění.⁵²

Pojem kohezní politika byl zaveden *Jednotným evropským aktem* (JEA) v roce 1986 a označuje všechny kroky vedoucí ke snížení ekonomických a sociálních nerovností v EU. Kohezní fond (neboli Fond soudržnosti) byl ustaven Maastrichtskou smlouvou v roce 1993 za účelem pomoci členským státům, které se potýkaly s problémy souvisejícími se vznikem hospodářské a měnové unie. Kohezní fond není strukturálním fondem. Prostředky z Kohezního fondu se vztahují na členské státy s HDP nižším než 90% průměru Společenství, tedy na nové členské státy, Řecko a Portugalsko.

Kohezní fond se soustřeďuje především na projekty zaměřené na ochranu životního prostředí a na transevropské dopravní sítě. Zasahuje také do oblastí souvisejících s udržitelným rozvojem, tedy do energetické politiky a využívání obnovitelných zdrojů energie. Na rozdíl od strukturálních fondů se dříve nezaměřoval na dlouholeté programy, ale spíše na konkrétní projekty. V novém programovacím období se však bude Kohezní fond společně s ERDF podílet na víceletých investičních programech, které budou řízeny decentralizovaně, a nikoliv jen na projektech, jež musí být jednotlivě schvalovány Evropskou komisí.⁵³

1.6 Finanční a programový rámec regionální politiky EU

Finanční perspektiva představuje **víceletý finanční rámec**, který je přijímán ve formě tzv. **meziinstitucionální dohody** mezi Evropskou komisí, Evropským parlamentem a Radou EU. Sjednává se na časové období pěti až sedmi let. Jejím obsahem jsou hlavní rozpočtové priority EU a nastavení výdajových stropů pro každou z těchto priorit.⁵⁴

Finální podoba finanční perspektivy EU na léta 2007-2013 byla schválena na summitu Evropské rady dne 16. prosince 2005. Unie hospodáří s částkou téměř 862,4 mld. EUR (zhruba koruna 25 bilionů korun), což představuje 1,045 % hrubého národního důchodu EU. Více než třetina této částky (tj. 308,1 mld. EUR)⁵⁵ je určena právě na

⁵² Marek, Kantor, 2009, s. 29.

⁵³ Tamtéž, 2009, s. 30.

⁵⁴ Fondy Evropské unie . *Finanční perspektiva 2007-2013*. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika-eu-2007-2013> [27. 10. 2006], In: Marek; Kantor, 2009, s. 30.

⁵⁵ 308,1 mld. EUR = alokace ve starých cenách roku 2004, 347,1 mld. EUR = alokace v běžných cenách roku 2006

regionální politiku EU.⁵⁶ Jedná se o více než třetinu celkového rozpočtu a současně zcela rekordní částku. Její výše dala vzniknout spekulacím, že v budoucnu možná regionální politika nahradí dosud masivně protěžovanou společnou zemědělskou politiku.

81,5% celkové sumy je určeno na cíl Konvergence, tedy na podporu růstu a zaměstnanosti v nejméně rozvinutých regionech. 16% jde na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, tedy na podporu inovací, udržitelného rozvoje a vzdělávacích projektů. Zbylá 2,5% (7,5 miliard EUR) se uplatní na přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci v rámci cíle Evropská územní spolupráce. Dodatečným zdrojem, jenž není součástí regionální politiky EU, který však také přispívá rozvoji regionů, jsou prostředky na rozvoj venkova v kapitole společné zemědělské politiky.⁵⁷

V roce 2010 dochází k přehodnocení výdajů na regionální politiku EU. Jestliže se kumulovaný hrubý domácí produkt (HDP) jakéhokoliv členského státu v letech 2007-2013 odchýlí o více než 5% původně odhadovaného HDP, částka vyčleněná pro daný stát bude upravena. Tyto úpravy však nesmí přesáhnout 3 miliardy EUR.⁵⁸ V rámci revize rozpočtu v roce 2010 byla pro ČR, Polsko a Slovensko přidělena mimořádná alokace ve výši 1 miliardy EUR pro roky 2011-2013.

Co se rozdělení mezi členské státy týká, na staré členské země připadá 51,7%, zatímco na nové členské země (včetně Bulharska a Rumunska) 48,3%. Tyto prostředky by za sedmileté období 2007-2013 měly chudším regionům zajistit zvýšení jejich HDP v průměru o 10% a podpořit vytvoření zhruba 2,5 milionu nových pracovních míst.⁵⁹ Celková alokace kohezní politiky v období 2007-2013 pro jednotlivé státy je uvedena v příloze č.1.

Díky zmíněnému navýšení rozpočtu se zvýšily limity pro čerpání ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, což pro nové členské státy znamenalo zhruba 5,3 miliard EUR navíc oproti původnímu plánu.⁶⁰ Pro Českou republiku je nejdůležitější částka z rozpočtu

⁵⁶ Wokoun, Malinovský, Damborský, Blažek a kolektiv autorů, 2008, s. 373.

⁵⁷ Marek, Kantor, 2009, s. 31.

⁵⁸ *Obecné nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti pro období 2007-2013*: c.d., s. 129, In: Marek; Kantor, 2009, s. 31.

⁵⁹ *InfoRegio Nawa*: c.d., s. 1-2, In: Marek; Kantor, 2009, s. 31.

⁶⁰ Bumbálek, L.: c.d. In: Marek; Kantor, 2009, s. 31.

EU právě v oblasti strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Na období 2007-2013 se jedná o 26,63 miliard Kč, přičemž na strukturální fondy připadne asi 516 miliard Kč a na Fond soudržnosti 258 miliard Kč. Podíl evropských fondů na financování projektů vzroste až na 85%.⁶¹

S cíly a nástroji regionální politiky uvedenými v minulých kapitolách se rovněž pojí **programové dokumenty**, které jsou nezbytné pro aplikaci regionální politiky uvnitř EU včetně aplikace v národním prostředí ČR. Disponujeme strategickými dokumenty pro regionální rozvoj ČR, jež jsou součástí národní úrovně a rovněž i té evropské. Mezi základní programové dokumenty strukturálních fondů EU v ČR patří *Strategické obecné zásady Společenství, Národní rozvojový plán ČR, Národní strategický referenční rámec ČR, na národní úrovni také Strategie regionálního rozvoje (SRR) a systém operačních programů*.

Pojem *Strategické obecné zásady Společenství* (SOZS) označuje rámcový strategický dokument pro regionální politiku EU, který byl schválen 6. října 2006. Obsahuje hlavní zásady a priority politiky HSS EU pro období 2007-2013. Doporučuje způsoby, jak by regiony měly využít prostředků, které jsou do roku 2013 k dispozici.

V návaznosti na SOZS pak každý členský stát připraví tzv. *Národní strategický referenční rámec* (NSRR). Tento dokument musí být předložen ke schválení Evropské komisi.⁶² Garantem zpracování v ČR je *Ministerstvo pro místní rozvoj*. Je základním rozvojovým programovým dokumentem ČR. Osahuje analýzu ekonomické výkonnosti, socioekonomickou analýzu, SWOT analýzu, zhodnocení dopadů realizace programů předchozího období, strategie pro současné období, systém operačních programů, zaměření politiky hospodářské a sociální soudržnosti a její vazbu na rozvoj venkova a rybářskou politiku, řízení a koordinaci politiky HSS a posouzení vlivu realizovaných kroků na životní prostředí. NSRR byl přijat Evropskou komisí 27. července 2007.

Národní rozvojový plán (NRP) má mezi národními programovými dokumenty také důležité postavení. Aby mohl členský stát získat prostředky regionální pomoci, musí jasně definovat konkrétní pravidla a strategie čerpání finančních prostředků. Tento dokument vytyčuje cíle, které mají být splněny, obsahuje rozpracování priorit do dílčích cílů a popisuje postupy jejich realizace. Dále charakterizuje systém koordinace politiky

⁶¹ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2010. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>.

⁶² Marek, Kantor, 2009, s. 33.

HSS EU a klíčové body tohoto systému jsou poté promítnuty do *Národního strategického referenčního rámce*. NRP tak slouží jako podkladový materiál pro vyjednávání *strategického referenčního rámce* s Evropskou komisí.⁶³

Další ze základních dokumentů tvořící základní rámec rozvoje ČR je *Strategie regionálního rozvoje (SRR) ČR 2007-2013*. Navazuje na regionální politiku EU a v oblasti politiky soudržnosti na národní úrovni na NRP a NSRR. Formuluje témata a aspekty důležité pro regionální rozvoj a představuje strategickou orientaci pro programy regionálního rozvoje na celostátní i regionální úrovni.

Čerpání finančních prostředků v rámci regionální politiky EU je realizováno pomocí tzv. *Operačních programů (OP)*. Z pohledu žadatelů a realizátorů projektů se jedná o nejvýznamnější dokumenty. Operační programy jsou popisem souhrnných priorit, řízení a finančních zdrojů a upřesňují oblasti intervencí na národní úrovni i v jednotlivých regionech dané členské země.⁶⁴

Systém cílů a nástrojů regionální politiky EU je v období 2007-2013 proti předchozímu období 2000-2006 podstatně zjednoduší pro systém čerpání prostředků. Z předcházejících 9 cílů a 6 finančních nástrojů došlo k jeho zjednodušení na 3 cíle a 3 nástroje. Cíle regionální politiky byly vysvětleny výše v odstavci 2. 4. Mezi nástroje regionální politiky patří strukturální fondy ERDF, ESF a CF.

⁶³ Marek, Kantor, 2009, s.34.

⁶⁴ Tamtéž, s. 37.

2 OPERAČNÍ PROGRAM PODNIKÁNÍ A INOVACE JAKO KLÍČOVÝ NÁSTROJ PODPORY PODNIKÁNÍ EU

2.1 Programový rámec strukturální pomoci EU v ČR

V rámci cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU připravila ČR na roky 2007-2013 celkem 24 domácích operačních programů, které jsou shrnuty v *Národním strategickém referenčním rámci ČR (NSRR)*, který v červenci 2007 schválila Evropská komise.⁶⁵

NSRR představuje základní programový dokument České republiky pro využívání fondů Evropské unie v období 2007—2013. Jeho zpracování vychází z povinností členského státu definovaných v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o *Evropském fondu pro regionální rozvoj*, *Evropském sociálním fondu* a *Fondu soudržnosti* a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

Východiskem pro zpracování návrhu NSRR byl *Národní rozvojový plán České republiky*, jenž byl vzat na vědomí usnesením Vlády ČR č. 175/2006. Analytická část NSRR se zaměřuje na identifikaci klíčových silných stránek ČR pro posilování její konkurenceschopnosti, stejně tak jako problematických míst a slabých stránek, které mohou stát v cestě udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti. Strategie se opírá o klíčové evropské (*Strategické obecné zásady Společenství*) i domácí (*Strategie udržitelného rozvoje*, *Strategie hospodářského růstu*, *Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007—2013*) a další platné resortní a regionální strategie) strategické dokumenty.⁶⁶

Globálním cílem NSRR ČR je přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby ČR byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. NSRR proto specifikuje vedle globálního cíle také čtyři strategické cíle: Konkurenceschopná česká ekonomika; Otevřená, flexibilní a soudržná společnost; Atraktivní prostředí; Vyvážený rozvoj.⁶⁷

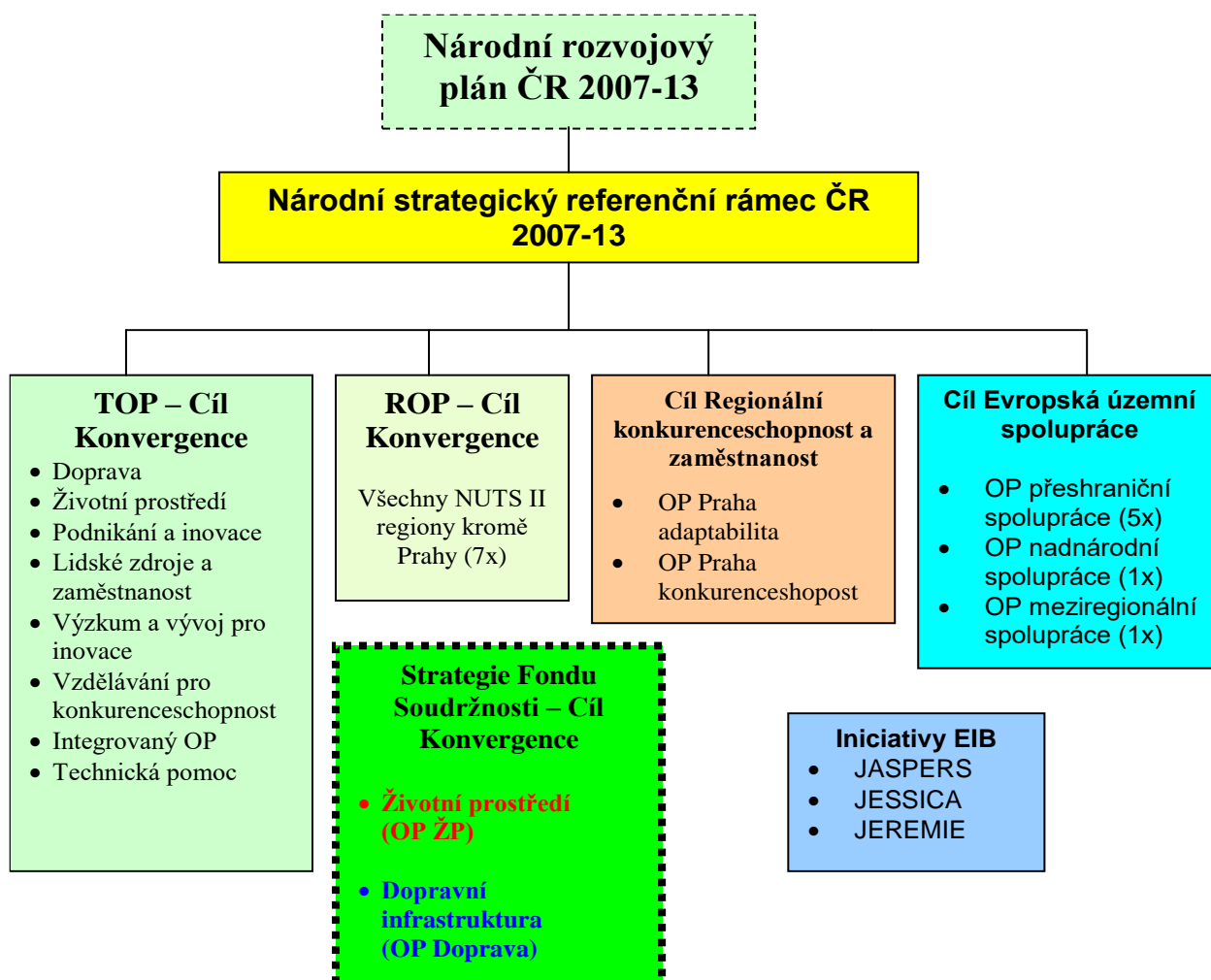
⁶⁵ Tauer, Zemánková, Šubrtová, 2009, s. 20.

⁶⁶ Fondy Evropské unie, 2011 a. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007%E2%80%942013->

⁶⁷ BusinessInfo.cz, oficiální portál pro podnikání a export, 2011. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/strategicke-cile-nsrr-2007-az-2013/1001573/45553/>.

NSRR udává **systém operačních programů** politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007—2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány.⁶⁸ OP se vyskytují ve dvou variantách – **tematické operační programy** nebo **regionální operační programy**. Tematické programy řeší problematiku daného sektoru či oblasti (například životní prostředí, doprava, podnikání apod.), regionální se vztahují na jeden region (NUTS II). Co se logické struktury týká, je u všech typů OP velmi podobná.⁶⁹

Obrázek 3.1 Schéma programových dokumentů SF EU v ČR (2007-2013)

Zdroj: Vlastní tvorba, 2011

⁶⁸ Fondy Evropské unie, 2011a. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007%E2%80%942013->.

⁶⁹ Marek, Kantor, 2009, s. 37.

Všechny tyto OP jsou určeny pro tři cíle politiky soudržnosti Evropské unie, kterými jsou Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce.

Tematické (neboli tzv. sektorové) OP vycházejí z NSRR ČR pro léta 2007-2013. Řídícími orgány OP jsou příslušná česká ministerstva, která musí ke každému programu vypracovat podrobný metodologický materiál a specifikovat konkrétní podmínky pro implementaci programů. Aby mohl projekt získat finanční prostředky v rámci OP, musí být zaměřen na jeden z cílů programu a splnit všechny náležitosti stanovené řídícím orgánem.⁷⁰

Regionální operační programy (ROP) navazují na tématické operační programy a řeší problémy v rámci regionů NUTS 2 příslušné země. Snaží se tak využít potenciál daného území a přispět k jeho vyváženému rozvoji. Řídícím orgánem zodpovědným za řádnou realizaci regionálního operačního programu je *Regionální rada příslušného regionu soudržnosti*.⁷¹

Prahy, jako jediného regionu soudržnosti v ČR, se týkají programy spadající pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Tyto programy mají za cíl podporovat ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech s HDP/obyv. vyšším než 75% průměru EU 15. Prostředky se soustředí na inovace a ekonomiku založenou na znalostech, na životním prostředí, předcházení rizikům a na dostupnost a služby základního ekonomického významu. Pro Prahu byly připraveny dva operační programy: *OP Praha – Konkurenceschopnost* (financovaný z ERDF) a *OP Praha – Adaptabilita* (financovaný z ESF). Řídícím orgánem odpovědným za řádnou realizaci OP pro Prahu je Magistrát hl. m. Prahy a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Cílem obou operačních programů je zvyšování zaměstnanosti, rozvoj trhu práce, podpora kvalifikované a konkurenceschopné pracovní síly a také integrace vyloučených skupin obyvatelstva.

Programy v rámci Evropské územní spolupráce spadají pod cíl Evropská územní spolupráce, jenž se soustředí na prohloubení harmonického a vyváženého rozvoje EU pomocí spolupráce na přeshraniční, mezinárodní a meziregionální úrovni. Hlavními prioritami Evropské územní spolupráce jsou rozvoj vědy, výzkumu a informační společnosti, životní prostředí, předcházení rizikům a řízení vodních zdrojů.⁷²

⁷⁰ Marek, Kantor, 2009, s. 39.

⁷¹ Tamtéž, s. 45.

⁷² Tamtéž, s. 50.

Tento cíl je realizován prostřednictvím přeshraniční, nadnárodní a meziregionální formy spolupráce a dvou síťových programů: ESPON 2013 (Monitorovací síť pro evropské územní plánování) a INTERACT II (program pro výměnu zkušeností s přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spoluprací).⁷³

2.2 Finanční rámec strukturální pomoci EU v ČR

Finanční podpora, kterou může ČR čerpat v letech 2007 – 2013 ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, dosahuje výše **26,7 mld. EUR**. V příloze č. 1 je zobrazena finanční alokace pro jednotlivé operační programy v programovacích obdobích 2007 – 2013.

V uvedeném období sleduje regionální politika tři cíle, k jejichž dosažení má v evropském střednědobém rozpočtovém rámci (tzv. finanční perspektiva) prostřednictvím strukturálních fondů Fondu soudržnosti vyčleněno **347 miliard EUR**: Ze tří cílů politiky soudržnosti je finančně nejobjemnější cíl *Konvergence*, jenž je určen na přeměnu ekonomiky méně vyspělých regionů a států Společenství ve výkonnější a přibližování úrovně rozvoje různých částí EU (konvergence=sbližování). V cíli *Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost* se jedná o podporu regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence. Tento cíl je financovaný z ERDF a ESF a v České republice pod něj spadá Hl. m. Praha. Cíl *Evropská územní spolupráce* je zaměřen na podporu přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a všech regionů úrovně NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe obecně vzdáleny nejvýše 150 kilometrů. Dále je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Tento cíl je financovaný z ERDF a v České republice pod něj spadají všechny regiony. Rozdělení finančních prostředků mezi uvedené cíle vyjadřuje následující obrázek.⁷⁴

⁷³ Fondy Evropské unie, 2011b . Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>.

⁷⁴ Fondy Evropské unie, 2011c . Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#cile>.

Obrázek 3.2 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007—2013

Cíl	Fondy pro ČR	
Konvergence	25,88 mld. € (cca 730,00 mld. Kč)	96,98%
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56%
Evropská územní spolupráce	389,05 mil. € (cca 10,97 mld. Kč)	1,46%
Celkem	26,69 mld. € (cca 752,70 mld. Kč)	100,00%

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#cile>, 2011

2.3 Charakteristika Operačního programu Podnikání a inovace

2.3.1 Poslání a význam programu

Operační program Podnikání a Inovace (OPPI) navazuje na operační program Průmysl a podnikání (OPPP), který byl vyhlášen po vstupu ČR do EU pro zkrácené programovací období 2004-2006.⁷⁵ Byl vytvořen v návaznosti na hlavní strategické dokumenty ČR (Strategie hospodářského růstu ČR, Strategie regionálního rozvoje ČR, Strategie udržitelného rozvoje ČR, Národní inovační politika, Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007-2013, apod.) a rozpracovává významnou část strategického cíle Národního strategického referenčního rámce ČR na období 2007-2013 „Konkurenceschopná česká ekonomika“. OPPI byl vypracován v souladu s SOZS Evropské unie 2007-2013 a zohledňuje tzv. Lisabonskou strategii. Operační program Podnikání a inovace je realizován v rámci Cíle Konvergence. Poskytovaná podpora se vztahuje na celé území České republiky s výjimkou hlavního města Prahy a v rámci principu monofondovanosti je čerpána z Evropského fondu regionálního rozvoje.⁷⁶ Řídícím orgánem OPPI je *Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR*.⁷⁷

2.3.2 Cíle programu

České podnikatelské subjekty i nadále zaostávají z hlediska své kvality, vybavenosti, efektivity či inovativnosti za zeměmi Evropské unie. Tento operační program je proto orientován právě na odstranění či eliminaci naznačených problémů a nedostatků.

⁷⁵ Marek, Kantor, 2009, s. 41.

⁷⁶ Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2007, s. 96.

⁷⁷ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

Jeho **globálním cílem** je proto zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky, resp. sektoru průmyslu, dále udržení přitažlivosti České republiky, regionů a měst pro investory, souběžně s podporou inovací, stimulací poptávky po výsledcích výzkumu a vývoje (VaV), komercializací výsledků VaV, podporou podnikatelského ducha a také růstem hospodářství založeném na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků⁷⁸. S tím souvisí i přiblížení inovační výkonnosti sektoru průmyslu a služeb na úroveň předních průmyslových zemí Evropy.⁷⁹

Program podporuje tyto specifické cíle:

- zvýšit motivaci k zahájení podnikání, zintenzivnit aktivitu malých a středních podniků (MSP) a vytvářet podmínky pro využití nových finančních nástrojů pro zahájení podnikání;
- zvýšit konkurenceschopnost podniků zaváděním nových výrobních technologií, zintenzivnit rozvoj informačních a komunikačních technologií;
- zvýšit účinnost užití energií v průmyslu a využití obnovitelných, případně i druhotných zdrojů energie (vyjma podpory spaloven);
- posílit inovační aktivity podniků (zavádění inovací technologií, výrobků a služeb);
- povzbudit spolupráci sektoru průmyslu se subjekty z oblasti výzkumu a vývoje, zkvalitnit infrastrukturu pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace, zefektivnit využití lidského potenciálu v průmyslu a zkvalitnit podnikatelskou infrastrukturu;
- zintenzivnit rozvoj poradenských a informačních služeb pro podnikání;
- vytvořit institucionální, technické a administrativní podmínky pro realizaci operačního programu.⁸⁰

Uvedené formulace specifických cílů a globálního cíle představují souhrnné vyjádření toho, jak mohou české podniky sehrávat v podmínkách budoucí znalostní ekonomiky, postupující globalizace světové ekonomiky a doprovázejících podmínek úspěšné soutěže o získání podílů na evropských a světových trzích roli mezinárodně

⁷⁸ Havránek, Fibichová, Grolig, 2007, s. 21.

⁷⁹ Fondy Evropské unie, Operační program podnikání a inovace. 2010e. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/12f17985-6643-4a86-b263-a442cbfb2b58/Dokumenty>, s.48

⁸⁰ Tamtéž, s. 48.

respektovaného a zároveň podporovaného aktéra udržitelného rozvoje a růstu konkurenční schopnosti nejenom české, ale i evropské ekonomiky.⁸¹

2.3.3 Strategie programu

Za účelem podpory podnikání a rozvoje inovací v České republice byla v rámci operačního programu nadefinována strategická orientace, která odpovídá potřebám české ekonomiky vyplývajícím ze socioekonomické analýzy a analýzy SWOT a navazující na Strategii hospodářského růstu ČR, která doporučuje volit priority s ohledem na velikost ekonomiky ČR a vybrat ty obory, ve kterých může být česká ekonomika konkurenceschopná v evropském a světovém měřítku. Dále pak vybrat podniky, které jsou součástí výrobního řetězce, nebo řetězce služeb, obory s růstovým potenciálem, které mají dostatečné předpoklady pro další rozvoj díky koncentraci výzkumných, výrobních, vzdělávacích a podpůrných aktivit. Základní premisou strategie OPPI je podporovat obory, které jsou nebo mají potenciál stát se konkurenceschopnými v evropském a světovém měřítku a podporovat pozitivní strukturální změny ekonomiky.

Lze očekávat, že v horizontu roku 2015 bude mít Česká republika **konkurenceschopný podnikatelský sektor, dosahující vysoké přidané hodnoty a produktivity práce**, schopný prosadit se jak na vnitřním trhu Evropské unie, tak i na ostatních mezinárodních trzích. Podnikatelský sektor by měl svoji konkurenceschopnost opírat především o aplikaci nových vědeckovýzkumných poznatků, realizaci inovačních opatření, kvalifikovanou pracovní sílu a fungující síť podnikatelských služeb.⁸²

Odvětvové vymezení podpory by mělo být cíleně zaměřeno na postupující prosazování pozitivních změn ve struktuře průmyslové výroby, a zejména pak zpracovatelského průmyslu, s cílem kvalitativně posunout ekonomiku České republiky směrem k nejvyspělejšímu znalostně–technologickému centru Evropské unie. OPPI se zaměřuje především na sektor **zpracovatelského průmyslu a služeb**, zejména služeb informační a komunikační technologie (ICT), přičemž preferovány jsou především tzv. high-tech obory, a to formou vyššího bodového hodnocení projektů zaměřených na tyto obory. Tzv. low-tech obory nejsou z podpory vyloučeny, avšak vzhledem k nastavení systému hodnocení projektů předkládaných do OPPI, bude jejich podpora výrazně nižší

⁸¹ Fondy Evropské unie, Operační program podnikání a inovace. 2010e. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/12f17985-6643-4a86-b263-a442cbfb2b58/Dokumenty>, s. 47.

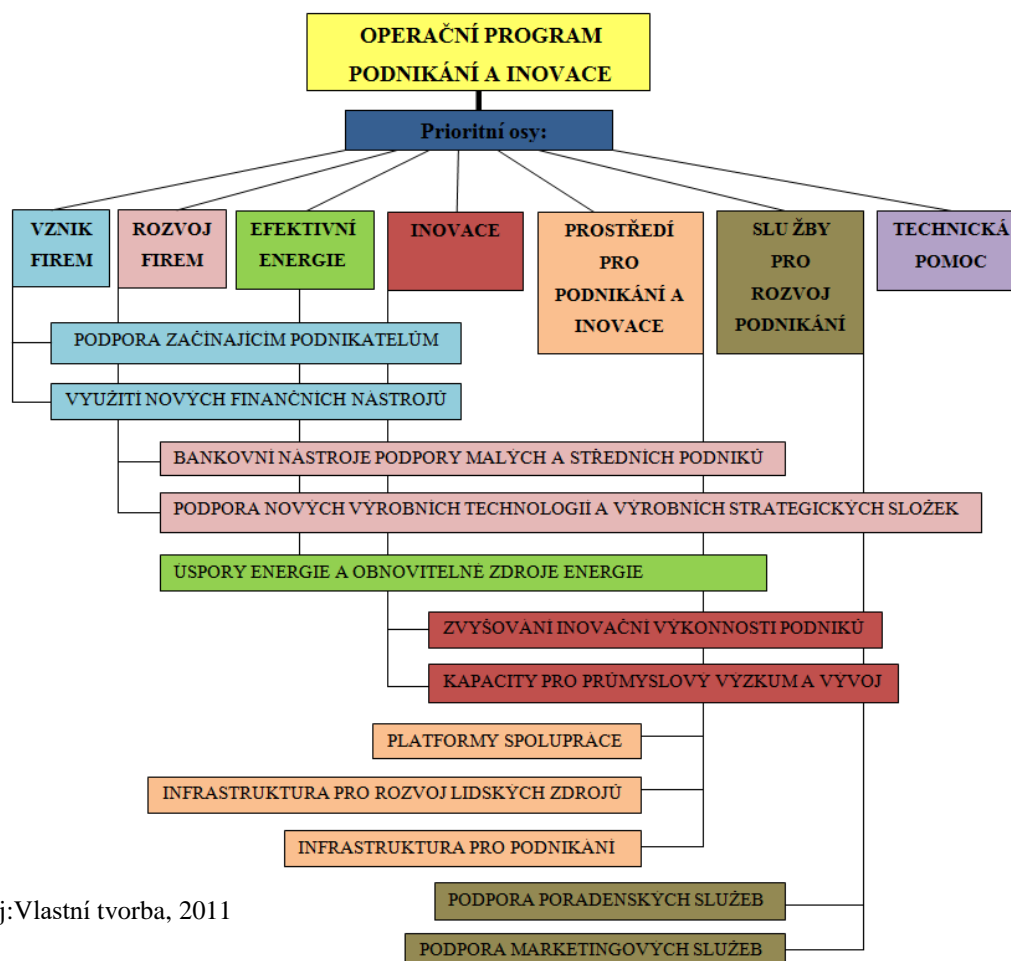
⁸² Tamtéž, s.46.

než u oborů s vysokou přidanou hodnotou. Specifikace odvětvového vymezení podpory poskytované v rámci konkrétní oblasti podpory OPPI je vždy specifikována v jednotlivých výzvěch.⁸³

2.3.4 Prioritní osy OPPI

OP Podnikání a inovace obsahuje **7 prioritních os** rozdělujících operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. **oblastí podpor**, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.⁸⁴ Realizaci programů zajišťuje kromě *agentury Czechinvest* také *Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMRZB)*.⁸⁵

Obrázek 3.3 Prioritní osy a oblasti podpory OPPI

Zdroj: Vlastní tvorba, 2011

⁸³ Fondy Evropské unie, Operační program podnikání a inovace. 2010e. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/12f17985-6643-4a86-b263-a442cbfb2b58/Dokumenty>, s. 46.

⁸⁴ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

⁸⁵ Bajer, Matyáš, 2009, s. 11.

Prioritní osa 1: Vznik firem

První prioritní osa tohoto OPPI je zaměřena pro začínající podnikatele nebo pro podnikatele, kteří delší dobu žádnou podnikatelskou činnost nevykonávali a jsou výhradně z kategorie malý a střední podnik (MSP). Pozornost je zde věnována problematice dostupnosti vhodných finančních zdrojů a užití dalších finančních nástrojů s cílem usnadnit přístup ke kapitálu v začátcích uskutečňování podnikatelských záměrů a projektů.⁸⁶ Např. se jedná o pořízení a rekonstrukce dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, hmotného majetku a pozemků, pořízení zásob, včetně drobného hmotného majetku, drobnější investičně zaměřené projekty s důrazem na diferenciaci charakteru podpory, zejména pro účely inovačně zaměřených projektů spin-off firem apod.⁸⁷

Oblast **Podpora začínajícím podnikatelům** je zaměřena na zvýšení motivace k podnikání vytvořením nabídky zvýhodněného financování a zvýhodnění služeb k provozování podnikatelské činnosti u podnikatelů s maximálně 10 zaměstnanci zaměřené na realizaci projektů v oblasti nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb. V rámci této oblasti podpory se předpokládá poskytnutí podpory zhruba 400 začínajícím podnikatelům ročně, nejedná se zde o dotace, ale podporu formou bezúročného úvěru nebo zvýhodnění záruky s finančním příspěvkem. Zprostředkujícím subjektem je Českomoravská záruční a rozvojová banka. Pravidla definuje program *START*.

Druhou oblastí podpory této prioritní osy je **Využití nových finančních nástrojů**, v rámci této oblasti se předpokládá podpora investic MSP založená na spolupráci soukromého kapitálu a veřejných fondů pomocí mikropůjček a rizikového kapitálu formou Venture kapitálových fondů a Business angels. Podporou v této prioritní ose tedy nejsou přímé dotace nebo výhodné úvěry, ale jedná se o **podporu vstupu kapitálu investorů do podniků s cílem jejich dalšího rozvoje**. Jednou z možností realizace této oblasti je využití finančních nástrojů v rámci společné iniciativy *Jeremie*. Jde o nástroj Evropské komise a Evropského investičního fondu na podporu rizikového kapitálu, mikropůjček a záruk pro malé a střední podniky.⁸⁸

⁸⁶ Bajer, Matyáš, 2009, s. 12.

⁸⁷ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

⁸⁸ Bajer, Matyáš, 2009, s. 12.

Na prioritní osu 1 je z fondů EU vyčleněno 79,1 mil. EUR, tj. 2,6 % OPPI.⁸⁹

Prioritní osa 2: Rozvoj firem

Druhá prioritní osa OPPI obsahuje dvě oblasti podpory⁹⁰, které lze využít např. na pořízení a rekonstrukce dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, hmotného majetku a pozemků, pořízení zásob, včetně drobného hmotného majetku, rozvoj informačních a komunikačních technologií apod.⁹¹

První oblast se zaměřuje na podporu realizace rozvojových podnikatelských projektů konkurenceschopných malých a středních podniků, kterým brání nižší vlastní kapitálová vybavenost nebo omezená schopnost poskytnout zajištění úvěru v možnosti získat externí zdroje financování prostřednictvím bankovních nástrojů. Druhá oblast podpory je zaměřena na zlepšování technické vybavenosti podniků nákupem moderních technologií, včetně ICT, a na rozvoj vybraných strategických služeb. Příjemci podpory jsou taktéž z převážné části MSP.

První oblast podpory této prioritní osy **Bankovní nástroje podpory malých a středních podniků** je realizována prostřednictvím dílčích programů. Program *ZÁRUKA*, kde je zprostředkujícím subjektem ČMZRB, ten definuje dvě nedotační možnosti podpory. Pro programové období 2007-2013 byl vyhlášen také program *PROGRES*. Žádosti o podporu jsou přijímány průběžně na pobočkách ČMZRB. Je zde také možnost využít podpory formou poskytnutí dotace v rámci programu *ROZVOJ*, u kterého je dotace účelově určená k úhradě způsobilých výdajů vzniklých v souvislosti s plněním předmětu projektu.

Oblast podpory **Podpora nových výrobních technologií, ICT a vybraných strategických služeb** je zaměřena na podporu MSP prostřednictvím podpory zavádění progresivních technologií a rozvoje informačních a komunikačních technologií a využívání ICT v podnicích a do rozvoje vybraných strategických služeb s úzkou návazností na informační a komunikační technologie.

⁸⁹ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

⁹⁰ Bajer, Matyáš, 2009, s. 13.

⁹¹ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

První je program *ICT A STRATEGICKÉ SLUŽBY*, podporující zejména aktivity vývoje softwaru, center sdílených služeb, center zákaznické podpory a center oprav high-tech výrobků a technologií. Druhý program věnující se *ICT V PODNICÍCH* podporuje projekty zaměřené na zavádění a rozšiřování využití informačních systémů (IS) při zvyšování vnitřní efektivity podniků včetně nastavení systému dle potřeb organizace, implementace informačních systémů, systémů pro podporu podnikové administrativy (např. podpora ISO procesů), dále projekty zaměřené na vnější vztahy (např. dodavatelsko-odběratelské) tj. systémy řízení vztahů se zákazníky.⁹²

Na prioritní osu 2 je z fondů EU vyčleněno 243 mil. EUR, tj. 8 % OPPI.⁹³

Prioritní osa 3: Efektivní energie

Tato prioritní osa obsahuje jednu oblast podpory **Úspory energie a obnovitelné zdroje**, jejímž cílem je stimulovat aktivitu podnikatelů v oblasti snižování energetické náročnosti výroby a spotřeby fosilních primárních paliv a podpořit začínající podnikatele v aktivitách vedoucích k vyššímu využívání obnovitelných (OZE) a druhotných zdrojů energie. Cílem poskytování podpor je snížit energetickou náročnost zejména ve zpracovatelském průmyslu, samozřejmě při zachování stávající produkce, důležité je také omezit závislost české ekonomiky na dovozu energetických komodit a snížit potřebu lokálních zdrojů fosilních paliv.⁹⁴ Jedná se např. o výstavby a rekonstrukce zařízení na výrobu a rozvod elektrické a tepelné energie vyrobené z obnovitelných zdrojů, zavádění a modernizace systémů měření a regulace, modernizace, rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech elektřiny a tepla apod.⁹⁵

Třetí prioritní osa je realizována prostřednictvím programu *EKO-ENERGIE*. Formami podpory jsou podřízené úvěry s finančním příspěvkem nebo dotace.⁹⁶

Na prioritní osu 3 je z fondů EU vyčleněno 121,6 mil.EUR, tj. 4,0 % OPPI.⁹⁷

⁹² Bajer, Matyáš, 2009, s. 15.

⁹³ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

⁹⁴ Bajer, Matyáš, 2009, s. 16.

⁹⁵ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

⁹⁶ Bajer, Matyáš, 2009, s. 16.

⁹⁷ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

Prioritní osa 4: Inovace

Čtvrtou prioritní osu tvoří dvě oblasti podpory, které jsou zaměřeny na podporu technických inovací (inovace produktů a procesů) i netechnických inovací (organizační a marketingová inovace) v podnicích včetně rozvíjení jejich spolupráce s výzkumnými a vývojovými organizacemi. V rámci této priority je pozornost rovněž zaměřena na aktivity spojené s ochranou práv průmyslového vlastnictví.⁹⁸ Např. se jedná o ochranu práv průmyslového vlastnictví, zvýšení technických a užitných hodnot výrobků, technologií a služeb, zavedení nových metod organizace firemních procesů a spolupráce s firmami a veřejnými institucemi, vznik či rozšíření vývojového centra zaměřeného na výzkum, vývoj a inovace výrobků a technologií apod.⁹⁹

První oblastí podpory je **Zvyšování inovační výkonnosti podniků**. Tato podpora je realizována prostřednictvím dvou programů. Ten první, zaměřený na *INOVAČNÍ PROJEKTY* se snaží pomáhat podnikům, které na základě vlastní výzkumné a vývojové činnosti uvádí inovované produkty do výroby a na trh nebo zavádějí inovovaný výrobní proces. Program *PROJEKTY NA OCHRANU PRÁV PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ* podporuje získávání průmyslově-právní ochrany nehmotných statků v podobě patentů, užitných vzorů, průmyslových vzorů a ochranných známek.

Druhá oblast podpory **Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj** zprostředkovaná programem *POTENCIÁL* se snaží posílit vývojové a inovační kapacity podniků, zvýšit počet podnikatelských subjektů, které provádějí vlastní výzkum, vývoj a inovaci, podporovat růst zaměstnanosti díky tvorbě nových kvalifikovaných pracovních míst a prohloubit spolupráci podniků s výzkumnými a vývojovými institucemi.¹⁰⁰

Na prioritní osu 4 je z fondů EU vyčleněno 680,2 mil. EUR, tj. 22,4 % OPPI.¹⁰¹

Na základě výzvy této prioritní osy byla podána a následně schválena žádost na projekt „*Vývoj přístrojů pro monitorování kvality elektrické sítě SMP a SMPQ*“, který je

⁹⁸ Bajer, Matyáš, 2009, s. 17.

⁹⁹ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

¹⁰⁰ Bajer, Matyáš, 2009, s. 21.

¹⁰¹ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

předmětem praktické části této diplomové práce, proto se k programu Inovace vrátíme podrobněji v kapitole 3.3.

Prioritní osa 5: Prostředí pro podnikání a inovace

Pátá prioritní osa obsahuje tři oblasti podpory a je realizována prostřednictvím čtyř programů. Jejím cílem je vytváření vhodného prostředí pro vznik a rozvoj inovačního podnikání a je zaměřena na vytváření potřebné infrastruktury pro začínající podnikatele v podobě podnikatelských inkubátorů, na rozšíření a zkvalitnění spolupráce mezi podnikatelskou sférou a vzdělávacími či podnikatelskými institucemi s cílem podpořit a urychlit inovační procesy v podnicích.¹⁰² Např. se jedná o podporu vytváření a rozvoje územně koncentrovaných odvětvových nebo oborových seskupení podnikatelských subjektů, vědecko-výzkumných, vzdělávacích a jiných podpůrných institucí, podporu zapojování českých výzkumných institucí a podniků do mezinárodních technologických platforem, zakládání a rozvoj podnikatelských inkubátorů a podnikatelských inovačních center, které provozují inkubátor, infrastrukturu pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů podnikatelských subjektů, přípravu podnikatelské zóny, přeměnu brownfieldu na podnikatelskou zónu apod.¹⁰³

Oblast podpory **Platformy spolupráce** je blíže specifikována ve dvou programech, prvním je program *SPOLUPRÁCE*, ten má za úkol definovat podmínky podpory vzniku a rozvoje kooperačních odvětvových seskupení, tzv. klastrů a technologických platforem. Druhým programem je *PROSPERITA*. Tento program má za úkol podporovat zakládání a rozvoj vědeckotechnických parků, podnikatelských inkubátorů, center pro transfer technologií.

Programem *ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA* je realizována druhá oblast podpory **Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů**. Tato podpora je zaměřena na zlepšení podmínek pro vzdělávání a rozvoj klíčových dovedností v oblasti dalšího profesního růstu zaměstnanců v podnicích a také institucích, které poskytují služby pro podnikatelské subjekty v oblasti dalšího profesního vzdělávání.

¹⁰² Bajer, Matyáš, 2009, s. 22.

¹⁰³ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

Třetí oblast podpory **Infrastruktura pro podnikání** se zaměřuje na zkvalitnění infrastruktury pro podnikání, a to konkrétně na podporu rozvoje nemovitostí pro podnikání, zahrnující zejména výstavbu a další rozvoj existujících průmyslových parků a výstavbu hal při prioritním využití pozemků a objektů typu brownfields. Tato oblast podpory je realizována programem *NEMOVITOSTI*, a je určena všem podnikatelským subjektům bez ohledu na jejich velikost, a územním samosprávným celkům.¹⁰⁴

Na prioritní osu 5 je z fondů EU vyčleněno 1076,6 mil. EUR, tj. 35,4 % OPPI.¹⁰⁵

Prioritní osa 6: Služby pro rozvoj podnikání

Tato prioritní osa obsahuje dvě oblasti podpory zaměřené na rozvoj a využití kvalitních poradenských a informačních služeb pro podnikatelské subjekty, a to i v oblastech vyhledávání nových obchodních příležitostí a odborné přípravy na posilování pozic českého průmyslu v mezinárodním obchodu.¹⁰⁶ Jedná se např. o rozvoj poradenství v oblasti eko-technologií a environmentálních systémů řízení, individuální projekty MSP a projekty seskupení MSP podporující vstup MSP na zahraniční trhy, společná účast na specializovaných výstavách a veletrzích v zahraničí apod.¹⁰⁷

Oblast podpory **Podpora poradenských služeb** je realizována prostřednictvím programu *PORADENSTVÍ*, který podporuje nabídku relevantních poradenských služeb pro podnikatelské subjekty v souvislosti se zakládáním a rozvojem podniků, zaváděním inovací a zvyšováním jejich konkurenceschopnosti a se snahou o decentralizované regionální poradenství založené na místní znalosti potřeb podnikatelů.

Program *MARKETING* prezentuje oblast podpory **Podpora marketingových služeb**, v rámci této oblasti se pozornost zaměřuje na podporu vzdělávacích, asistenčních a informačních služeb a poradenství v oblasti mezinárodního obchodu, marketingovou připravenost MSP s cílem zvýšit jejich konkurenceschopnost na zahraničních trzích a na

¹⁰⁴ Bajer, Matyáš, 2009, s. 24.

¹⁰⁵ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

¹⁰⁶ Bajer, Matyáš, 2009, s. 26.

¹⁰⁷ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

zvyšování kvality prezentace České republiky v zahraničí prostřednictvím realizace společných účastí podniků na zahraničních veletrzích a výstavách.¹⁰⁸

Na prioritní osu 6 je z fondů EU vyčleněno 209,5 mil. EUR, tj. 6,9 % OPPI.¹⁰⁹

Prioritní osa 7: Technická pomoc

Financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení OPPI, výběr projektů, monitoring projektů a programu, zpracování studií a analýz, publicita programu, podpora schopnosti potenciálních příjemců čerpat finanční prostředky z programu apod.

Na prioritní osu 7 je z fondů EU vyčleněno 89,6 mil. EUR, tj. 2,9 % OPPI.¹¹⁰

Vyhlášení dílčích programů OPPI probíhá formou standardního oznámení v Obchodním věstníku, oznámením v celostátním tisku a dalších médiích či formou oznámení na internetových stránkách www.mpo.cz, na kterých nalezneme také doprovodné informace.

Žadatel o dotaci předkládá nejdříve tzv. **registrační** a následně **plnou žádost** prostřednictvím webové aplikace *eAccount*. Ta se podává pouze elektronicky. Vstup do aplikace lze nalézt na internetových stránkách Czechinvestu www.czechinvest.org/eaccount. V *eAccountu* je obsažen celý „životní cyklus“ projektu a je možné také sledování celého vývoje i ukončení projektu. K podání žádosti je nutný **elektronický podpis** udělený příslušnou certifikační autoritou.¹¹¹

2.4 Program Inovace

2.4.1 Cíl programu

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole prioritní osu 4. OPPI tvoří dvě oblasti podpory, které jsou zaměřeny na podporu technických inovací (inovace produktů a procesů) a netechnických inovací (organizační a marketingové inovace) v podnicích,

¹⁰⁸ Bajer, Matyáš, 2009, s. 26.

¹⁰⁹ Fondy Evropské unie, 2010d. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.

¹¹⁰ Tamtéž.

¹¹¹ Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2007, s. 98.

včetně rozvíjení jejich spolupráce s výzkumnými a vývojovými organizacemi, a na podporu jejich vlastních firemních kapacit pro VaV a návazných aktivit, zejména pak v sektoru MSP tak, aby se zvýšila inovační aktivita podniků a počet podniků, které provádějí vlastní výzkum a vývoj. V této souvislosti je prioritní osa zaměřena především na komercializaci výsledků VaV, které mohou usměrnit, urychlit a zkvalitnit inovační procesy směrem k vyšší konkurenční schopnosti sektoru průmyslu a služeb. V rámci této priority je pozornost rovněž zaměřena na aktivity spojené s ochranou práv průmyslového vlastnictví.

Cílem v oblasti **Zvyšování inovační výkonnosti podniků** podpory je stimulovat a zvýšit inovační aktivitu MSP, ale i velkých podniků v oblasti výroby i služeb. Poskytovaná podpora umožňuje zlepšit finanční stabilitu podniků realizujících inovace výrobků, technologií a služeb. Dalším cílem této oblasti je zlepšit prostřednictvím podpory patentové aktivity podniků, vědeckovýzkumných institucí a vysokých škol podmínky pro transfer výsledků výzkumu a vývoje do praxe. Jde zejména o odstranění bariéry růstu patentových aktivit českých subjektů spočívající především ve vysoké finanční náročnosti patentování (zejména do zahraničí) a prostřednictvím dotací podpořit zvýšení intenzity využívání nástrojů ochrany práv průmyslového vlastnictví malými a středními podnikateli, vědeckovýzkumnými institucemi, vysokými školami a fyzickými osobami.¹¹²

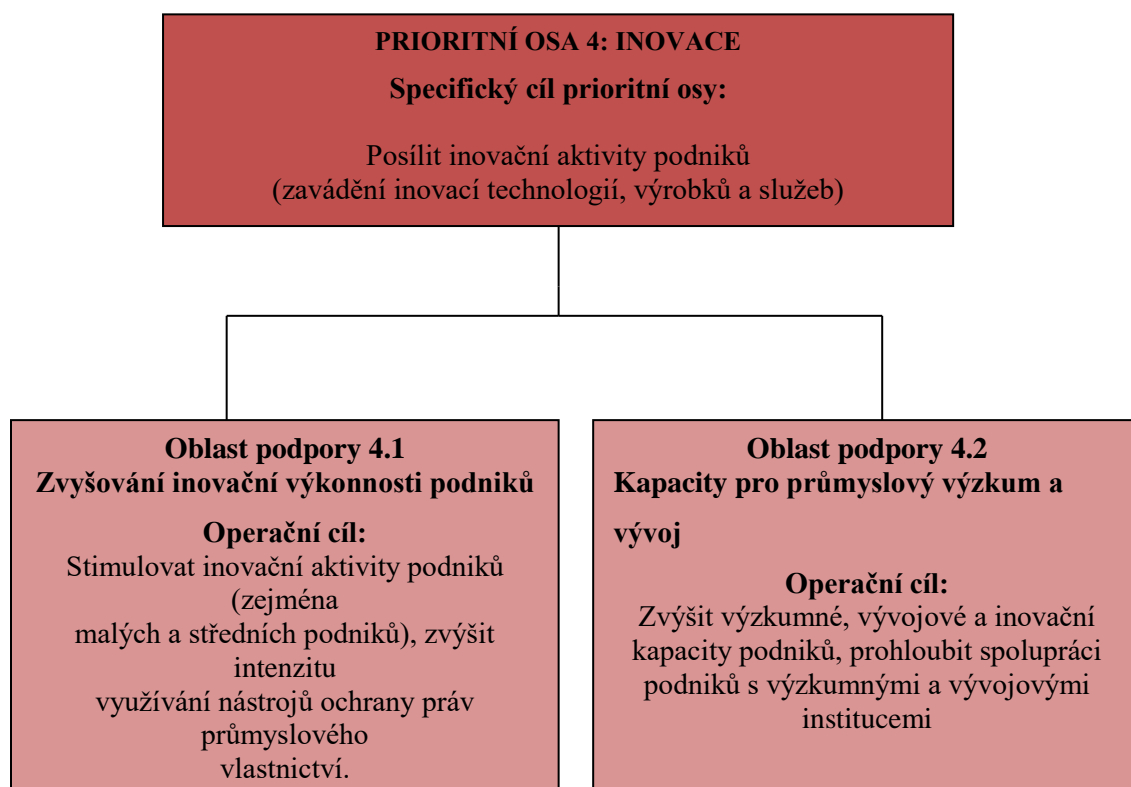
Cílem druhé oblasti podpory **Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj** je posílit vývojové a inovační kapacity podniků (zejména MSP), zvýšit počet podnikatelských subjektů, které provádějí vlastní výzkum, vývoj a inovaci, podpořit růst zaměstnanosti díky tvorbě nových kvalifikovaných pracovních míst a prohloubit spolupráci podniků s výzkumnými a vývojovými institucemi. Tyto aktivity přispějí ke zvýšení konkurenceschopnosti podniků a rovněž k vytváření podmínek pro zapojení podniků do domácích i evropských programů výzkumu a vývoje. Podpora je poskytována společností, které budují nová, či rozšiřují stávající pracoviště výzkumu, vývoje a inovací výrobků a technologií.¹¹³

¹¹² Fondy Evropské unie, Operační program podnikání a inovace. 2010e. Dostupné z:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/12f17985-6643-4a86-b263-a442cbfb2b58/Dokumenty>, s. 85.

¹¹³ Tamtéž, s. 86.

Obrázek 3.4 Cíle programu Inovace

Zdroj: MPO, 2010, s. 84

2.4.2 Strategie programu

Zavádění inovací a rozsáhlé uplatňování výsledků výzkumu a vývoje v průmyslu a v podnikatelských službách v rámci oblasti **Zvyšování inovační výkonnosti podniků** vytváří silný potenciál pro rychlejší ekonomický růst. Z praktického hlediska inovace podporují vytváření a udržení kvalitních pracovních míst díky vyšší produktivitě a flexibilitě, přijímání efektivnějších technologií a metod řízení, schopnosti rychle reagovat na změny a příležitosti na trhu a vytváření prostředí, v němž podnikatelé mohou zakládat nové podniky inovativního charakteru. Smyslem poskytování podpory v rámci této oblasti je proto stimulovat inovační aktivity zejména malých a středních podniků.

Zdůvodnění oblasti podpory: četné studie, které byly zpracovány k identifikování bariér rozvoje české ekonomiky, definovaly oblast její inovační výkonnosti jako rozhodující handicap a příčinu zaostávání, kterým se vyznačuje Česká republika ve srovnání s ekonomikami zemí Evropské unie. Výsledky těchto analýz a hodnocení ukazují, že zde dochází k určitému selhání národního trhu, což odůvodňuje záměr oblast inovací

z veřejných zdrojů podpořit. Zařazení této oblasti podpory do OPPI je mimořádně důležité nejenom pro sektor malých a středních podniků ČR, ale i velkých podniků.

Rovněž je důležité zabývat se oblastí **ochrany práv průmyslového vlastnictví**. Ochrana práv průmyslového vlastnictví je obecně finančně velmi náročná a v současné době neexistují v ČR nástroje, které by ulehčily finančnímu zatížení inovačních firem, pokud se rozhodnou své výsledky výzkumu a vývoje patentovat či chránit pomocí dalších nástrojů ochrany práv průmyslového vlastnictví. Vysoké náklady na ochranu práv průmyslového vlastnictví v zahraničí představují pro české subjekty značnou bariéru, která brání inovačním podnikům plně využít svého výzkumu a vývoje. V rámci této oblasti podpory se proto počítá s podporou pro vytvoření systému, který umožní jak průmyslově-právní ochranu výsledků výzkumu a vývoje, tak jejich licencování a uplatnění na trhu.¹¹⁴

Typovým podporovaným inovačním projektem je zvýšení technických a užitných hodnot výrobků, technologií a služeb (inovace produktu); zvýšení efektivnosti procesů výroby a poskytování služeb (inovace procesu); zavedení nových metod organizace firemních procesů a spolupráce s firmami a veřejnými institucemi (organizační inovace); zavedení nových prodejních kanálů (marketingová inovace); aktivity směřující k ochraně práv průmyslového vlastnictví.

Příjemci podpory jsou podnikatelské subjekty (MSP i velké podniky), v případě podpory patentových aktivit MSP, veřejné výzkumné instituce, vysoké školy, fyzické osoby.

Důvodem podpory i v sektoru velkých podniků je skutečnost, že inovace a aktivity s nimi spojené jsou kapitálově náročné a vyžadují podstoupení vyšší míry podnikatelského rizika a jsou realizovány především dostatečně kapitálově silnými podniky. Malé a střední podniky tvoří díky svojí flexibilitě nedílnou součást inovačního systému, ale v České republice se dosud potýkají s nedostatkem kapitálu a s obtížným přístupem k úvěrovým zdrojům financování. Ve velkých podnicích existuje největší potenciál tvorby nových kvalifikovaných pracovních míst, tyto podniky mají lepší podmínky pro vlastní inovačně zaměřený vývoj s inovacemi vyšších řádů schopných srovnání se zahraniční konkurencí, na které mohou následně navazovat MSP zaváděním inkrementálních inovací. Velké podniky představují hnací sílu inovační aktivity

¹¹⁴ Fondy Evropské unie, Operační program podnikání a inovace. 2010e. Dostupné z:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/12f17985-6643-4a86-b263-a442cbfb2b58/Dokumenty>, s. 85.

podnikatelského sektoru a vytváří prostor pro inovační výkonnost malých a středních podniků. Se zaváděním inovací velkými podniky je zároveň spojen **pozitivní efekt technologického přelévání**, který je možno identifikovat především v oblasti subdodavatelských vztahů - mezi velkými podniky v pozici odběratelů a jejich subdodavateli, zpravidla malými a středními podniky, které jsou tímto způsobem vysoce motivovány k vyvíjení vlastní inovační aktivity.

Tato oblast podpory navazuje na podporu vytváření kapacit pro inovační aktivity v rámci této prioritní osy, na podporu vytváření prostředí pro inovace (oblasti podpory v prioritní ose 5) a na národní programy výzkumu a vývoje. Zároveň má vazbu na OP Výzkum a vývoj pro Inovace.¹¹⁵

Typovým podporovaným projektem v rámci této oblasti podpory **Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj** (VaV) je založení nebo rozvoj center průmyslového výzkumu, vývoje a inovací spočívající v pořízení pozemků, budov, strojů / zařízení a jiného vybavení nezbytného pro činnost centra a výlučně využívaného pro zajištění aktivit tohoto centra.

Příjemci podpory jsou podnikatelské subjekty (MSP i velké podniky). Podpora poskytovaná v rámci této oblasti podpory v Prioritní ose 4. OPPI vytváří podmínky pro efektivní zapojení podniků do projektů VaV podporovaných v rámci národních programů VaV a 6. Rámcového programu pro VaV (resp. 7. Rámcového programu). V rámci této oblasti podpory bude podporováno budování, vybavení a personální zajištění pracovišť průmyslového výzkumu a vývoje. Kvalitním přístrojovým i personálním vybavením podpořených podniků, především MSP, se výrazně zvýší kvalita jimi prováděného průmyslového VaV a tím i schopnost rovnocenně spolupracovat s evropskými partnery v oblasti VaV. Následně se zlepší i transfer poznatků od zahraničních partnerů.

Tato oblast podpory má v rámci OPPI úzké vazby na oblasti podpory v dalších prioritních osách. Jde zejména o vazbu na oblasti podpory zaměřené rozvoj infrastruktury pro inovace (platformy spolupráce), na rozvoj infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů a

¹¹⁵ Fondy Evropské unie, Operační program podnikání a inovace. 2010e. Dostupné z:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/12f17985-6643-4a86-b263-a442cbfb2b58/Dokumenty>, s. 86.

infrastruktury pro podnikání (oblasti podpory v Prioritní ose 5) a na Prioritní osu 6 zaměřenou na podporu služeb pro rozvoj podnikání.¹¹⁶

2.4.3 Čerpání finančních prostředků strukturálních fondů EU v rámci OPPI

Hlavním výstupem finančního monitoringu realizace operačních programů ČR v programovém období 2007–2013 je *měsíční monitorovací zpráva* (MMZ) o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů.

Vydávání MMZ je v gesci *Národního orgánu pro koordinaci* (NOK-MMR), který má ze své centrální koordinační role přístup k agregovaným informacím o realizaci strukturální pomoci EUv ČR. Stejně jako u většiny ostatních zpráv zpracovávaných na úrovni Národního strategického referenčního rámce ČR, tj. na národní úrovni, využívá NOK-MMR údaje poskytované z nižších úrovní monitorování. Informační hodnota této zprávy tedy přímo závisí na kvalitě a úplnosti informací poskytovaných řídicími orgány jednotlivých OP a příjemci pomoci. Měsíční monitorovací zpráva vychází zpravidla 23. dne následujícího kalendářního měsíce, za který je zpráva sestavována. Účel předkládané MMZ je dvojí povahy:

a) zpráva podává informace o pokroku čerpání strukturální pomoci nejen zainteresovaným institucím, ale i široké veřejnosti,

b) zpráva je nástrojem efektivního řízení strukturální pomoci EU. Poskytnutí pravidelného, podrobného a shrnujícího přehledu o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a národních zdrojů vede nejen k účinnější kontrole, ale také díky možnosti porovnání jednotlivých OP a identifikaci problému ke stálému zkvalitňování implementačního procesu.¹¹⁷

Od počátku programového období k 3. březnu 2011 bylo v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU realizované na území České republiky podáno 60 474 žádostí o podporu v celkové hodnotě 1 024,0 mld. Kč. To představuje 134,5 % celkové alokace NSRR na programové období 2007–2013. Řídící orgány OP doposud vydaly 25 542 Rozhodnutí / Smluv o poskytnutí dotace v celkové výši 438,9 mld. Kč, což činí 57,6 % celkové alokace. Proplacené prostředky na účty příjemců dosahují 211,3 mld.

¹¹⁶ Fondy Evropské unie, Operační program podnikání a inovace. 2010e. Dostupné z:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/12f17985-6643-4a86-b263-a442cbfb2b58/Dokumenty>, s. 86.

¹¹⁷ Fondy Evropské unie, Měsíční monitorovací zpráva. 2011f. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d4d084ae-cde6-466a-8ec1-c907ab9c5cb3/Mesicni-monitorovaci-zprava>, s. 8

Kč, tedy 27,8 % celkové alokace NSRR. Certifikované výdaje předložené EK činí 92,6 mld. Kč, což je 12,2 % celkové alokace NSRR na programové období 2007–2013.¹¹⁸

V **OP Podnikání a inovace** bylo k **5. lednu 2011** podáno 8 982 plných žádostí v celkové hodnotě cca 96,3 mld. Kč, což představuje 106,5 % z celkové alokace na program. Řídící orgán vydal 4 827 Rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši cca 44,6 mld. Kč (49,3 % z alokace na program na období 2007-2013). Proplacené prostředky na účty příjemců dosahují cca 14,5 mld. Kč, což představuje 16,1 % z alokace OP Podnikání a inovace. Objem certifikovaných výdajů činí cca 8,7 mld. Kč, to je 9,7 % z alokace na operační program. Počet podaných žádostí se v prosinci 2010 zvýšil o 249 žádostí ve výši cca 5,8 mld. Kč. Nejvíce **podaných žádostí** bylo ve sledovaném období zaznamenáno v oblasti podpory 2.2 a 4.1, kde bylo přijato celkem 81 plných žádostí ve výši cca 437,2 mil. Kč, resp. 74 plných žádostí ve výši cca 1,2 mld. Kč. Celkový finanční objem v podaných žádostech k 5. lednu 2011 pokrývá alokaci na celé programové období ze 106,5 %. Výše finančních prostředků v projektech s vydaným Rozhodnutím o poskytnutí dotace se v meziměsíčním srovnání zvýšila o cca 1,3 mld. Kč (128 vydaných Rozhodnutí). Nejvyšší meziměsíční nárůst (počet projektů) je zaznamenán v oblasti podpory 5.2, kde bylo vydáno 31 Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové hodnotě cca 162,1 mil. Kč. Nejvyšší meziměsíční nárůst (finanční objem) je zaznamenán v oblasti podpory 5.1, kde bylo vydáno osm Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové hodnotě cca 637,6 mil. Kč. Finanční objem v projektech s vydaným Rozhodnutím o poskytnutí dotace k 5. lednu 2011 dosahuje cca 49,3 % z alokace na operační program na programové období 2007–2013.

V **prosinci 2010** byly **proplaceny finanční prostředky** na účty příjemců ve výši cca 743,6 mil. Kč. Z toho nejvíce finančních prostředků bylo proplaceno v oblasti podpory 5.3 (cca 148,6 mil. Kč). Hodnota všech proplacených prostředků v OP Podnikání a inovace k 5. lednu 2011 dosahuje cca 14,5 mld. Kč, to představuje cca 16,1 % z alokace na operační program na období 2007–2013. V meziměsíčním srovnání je také evidován nárůst finančně ukončených projektů (90 projektů v hodnotě 459,4 mil. Kč). K 5. lednu 2011 bylo finančně ukončeno 1 521 projektů o finančním objemu cca 6,6 mld. Kč (tj. 31,5 % z celkového počtu schválených projektů). **Certifikované výdaje** předložené Evropské komisi k 5. lednu 2011 dosahují cca 8,7 mld. Kč, to představuje 9,7 % z alokace programu na období 2007–2013. V průběhu prosince 2010 se objem certifikovaných výdajů zvýšil o

¹¹⁸ Fondy Evropské unie, Měsíční monitorovací zpráva. 2011f. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d4d084ae-cde6-466a-8ec1-c907ab9c5cb3/Mesicni-monitorovaci-zprava>

cca 2,4 mld. Kč. Ve sledovaném období se však nezvýšil objem prostředků předložených k certifikaci. Objem prostředků předložených k certifikaci má k 5. lednu 2011 hodnotu 10,2 mld. Kč (což představuje 11,3 % celkové alokace programu).¹¹⁹ Detailní informace jsou uvedeny v příloze č. 4 a 5.

¹¹⁹ Fondy Evropské unie, Měsíční monitorovací zpráva. 2011f. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d4d084ae-cde6-466a-8ec1-c907ab9c5cb3/Mesicni-monitorovaci-zprava>, s. 41

3 REALIZACE OPERAČNÍHO PROGRAMU PODNIKÁNÍ A INOVACE NA PŘÍKLADU VYBRANÉHO PROJEKTU V LIBERECKÉM KRAJI

3.1 Charakteristika projektového záměru

Předmětem praktické části diplomové práce je projekt s názvem „*Vývoj přístrojů pro monitorování kvality elektrické sítě SMP a SMPQ*“. Jedná se o skutečný projekt, jehož předmětem řešení je vývoj přístrojů – monitorů třídy „S“ splňujících parametry normy *EN-61000-4-30/Ed2* určených pro monitorování a měření kvality elektrické sítě podle normy *EN 50160*.

Účelem projektu je získání konkurenční výhody a zvýšení exportu, jak uplatněním nejmodernějších součástek, tak i rozšířením výzkumné a inovační kapacity.

Vyspělost firmy charakterizuje skutečnost, že vyvíjí produkty, které budou svými parametry splňovat připravovanou normu EU. Reaguje tak na poptávku zákazníků zjištěnou zejména při pravidelných aktivních účastech na mezinárodním veletrhu *Hannover Messe*. Technologická vyspělost firmy je dána i nákupem špičkové techniky umožňující vysokou přesnost kalibrace a jakost vyvíjených a vyráběných přístrojů.

Projekt byl předložen v rámci *Operačního programu Podnikání a inovace*, na základě výzvy ze dne 25.4.2007. Ke schválení projektu došlo dne 10.6.2008, ale z rozhodnutí vedení firmy nebyl realizován.

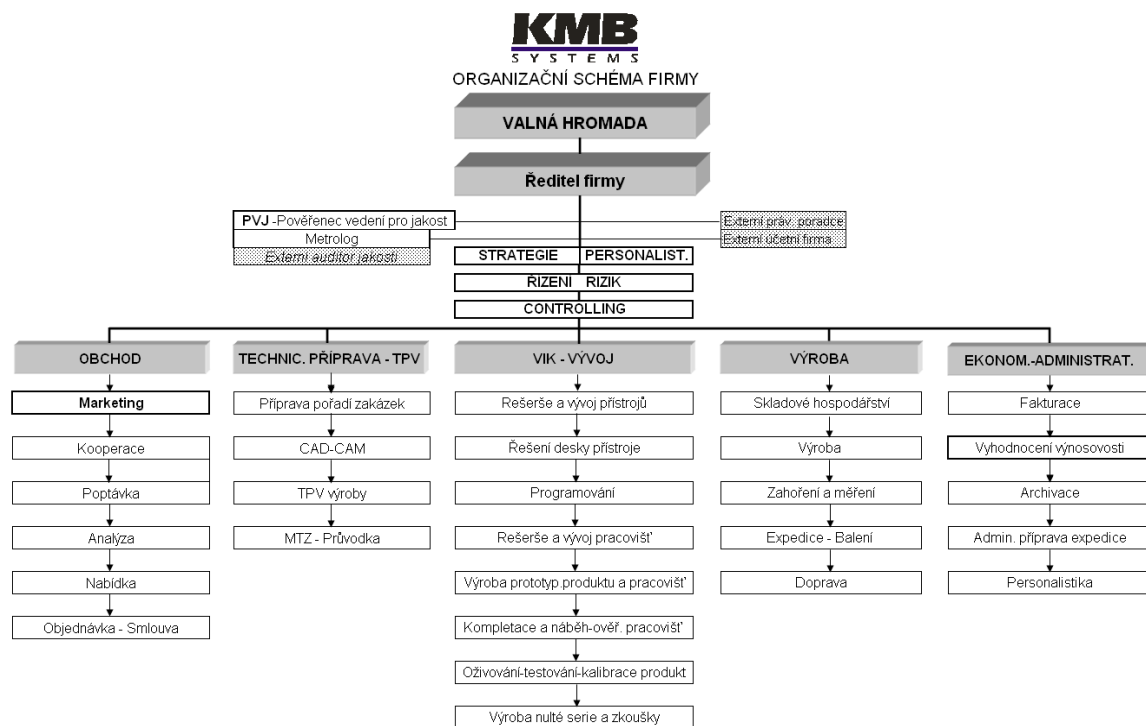
3.2 Vazba projektu na strategické programové dokumenty

Projekt navazuje na programové dokumenty strukturálních fondů EU v České republice. Hlavním dokumentem, na který projekt navazuje je *OPPI*. Obsahové priority tohoto programu respektují hlavní programové a rozvojové dokumenty ČR, na obecné úrovni především dokument Strategie hospodářského růstu ČR, Strategie regionálního rozvoje ČR, Strategie udržitelného rozvoje ČR, Národní inovační politika apod. *OPPI* je v souladu s Obecnými zásadami pro politiku soudržnosti Evropské unie 2007–2013 (Strategické obecné zásady Společenství, 2007–2013) a rozpracovává významnou část strategického

cíle Národního rozvojového plánu ČR 2007 –2013 „Konkurenceschopná česká ekonomika“.¹²⁰

3.3 Charakteristika žadatele

Žadatelem je firma *KMB systems, s.r.o.* se sídlem a místem realizace projektu v *Liberči*. Společnost byla založena v roce 1991. Hlavním předmětem podnikání je výroba elektrických rozvodných, řídicích a spínacích zařízení. Podle obchodního rejstříku je předmětem podnikání montáž, oprava, údržba vyhrazených elektrických zařízení; výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů; poskytování software a také koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje. Společnost má systém řízení projektů, který je zpracovaný v rámci certifikovaného procesu dle ČSN EN ISO 9001:2009. Příkladem je následující charakteristika organizace, způsobu řízení a spolupráce mezi útvary vyjádřená tabulkou.

Obrázek 4.1 Organizační schéma firmy

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 26

¹²⁰ Czechinvest, 2011. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/operacni-program-podnikani-a-inovace-aktualni-znuni-2164-cz.pdf>

Firma má umístěny kapacity v pronajatých prostorách vlastněných jednatelem firmy. Společnost dlouhodobě pracuje na vývoji a inovaci přístrojů s *Technickou univerzitou v Liberci*. V této spolupráci bude pokračovat i v případě tohoto projektu.

Předmětem vývoje a výroby byly zpočátku zejména přenosné měřicí a registrační přístroje elektrických veličin, později se výrobní program rozšířil o panelové měřicí přístroje a komponenty určené pro kompenzaci jalového výkonu – regulátory a tyristorové spínací bloky. Výrobní sortiment doplňují speciální přístroje, jako indikátory a záznamníky poruch.

Tabulka 4.1 Procentuální podíl čistého obrátu z nových nebo inovovaných produktů

Roky	2004	2005	2006
Čistý obrát firmy	18.637	20.673	19.785
Podíl inovovaných produktů (%) z celkového čistého obrátu	16	32	42

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 2

Firma vyrábí již 19 let **multifunkční měřicí a regulační přístroje** pro měření elektrických veličin a regulátory jalového výkonu PFC - Power Factor Correction (korekce jalového výkonu) pro energetiku včetně komponentů pro kompenzaci jalového výkonu. Od uvedení prvního regulátoru na trh vznikla ucelená řada typů, včetně rychlého regulátoru *Novar1312* a tyristorových spínacích bloků typu *Katka*.

Charakteristickou vlastností regulátorů Novar je uživatelská přívětivost a vysoká míra inteligence. Mezi charakteristické vlastnosti patří zejména automatické rozpoznání připojení, automatické rozpoznání regulačních stupňů, možnost připojení zcela libovolné kombinace regulačních stupňů, přesná funkce měření a regulace i v podmínkách harmonického zkreslení, rychlost odezvy regulátoru samostatně programovatelná pro případ nedokompenzování i překompenzování, průběžné zpřesňování a kontrola rozpoznávaných hodnot stupňů v průběhu regulačního procesu a při zjištění závady dočasné vyřazení vadného stupně z regulace.

Obrázek 4.2 Novar 1114

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 6

Mezi další výčet sortimentu produkce firmy KMB systems patří přenosné přístroje řady *Simon*. Tyto záznamníky jsou programovatelnými registračními měřicí přístroji pro měření v distribučních sítích nízkého napětí. Zaznamenávají průběhy fázových napětí, proudů, výkonů, účinníků, harmonických složek, frekvenci a případně teplotu. Nastavení měřicí konfigurace, záznamového intervalu a stahování naměřených dat lze provádět přes standardní sériovou linku RS-232C počítačem třídy PC. Pro tyto účely se dodává programové vybavení, které umožňuje zobrazení, prohlížení a porovnávání naměřených průběhů v grafickém tvaru a řadu dalších funkcí.

Do výčtu také patří panelové měřicí přístroje. Řadu třífázových multifunkčních měřicích přístrojů tvoří čtyři základní typy: *SML 33*, *SMM 33*, *SMY 33* a *SMZ 33*. Základní přístroje se liší hlavně v mechanickém provedení, typu displeje a možnosti záznamu dat do vnitřní paměti.

Obrázek 4.3 Přístroje SML a SMM 33

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 3

Oba typy jsou z funkčního hlediska shodné, liší se pouze konstrukčním provedením – typ *SML33* je určen pro montáž do panelu rozvaděče, typ *SMM33* pro montáž na lištu DIN-35. Přístroje mohou být vybaveny galvanicky oddělenou komunikační

linkou typu RS-485. Přes tuto linku lze přenášet měřené hodnoty do nadřazeného systému a parametrizovat přístroj. Podporované komunikační protokoly jsou KMB a Modbus-RTU.

Pro „on-line“ vizualizaci naměřených dat z trvale připojených přístrojů je určen program *Retis*. Pomocí něho lze zobrazit okamžité naměřené hodnoty všech připojených přístrojů jednak ve formě simulovaného panelu přístroje, jednak ve formě grafu. Data přenesená z přístrojů lze archivovat a statisticky zpracovávat.

Pro zpracování typu „off-line“, tedy například průběhů načtených z paměti přístrojů, které nejsou trvale připojeny komunikační linkou k vyhodnocovacímu PC, je určen program *Retis-Off*. Tento program je vybaven strukturovanou databází, takže umožňuje pohodlnou orientaci v naměřených datech a je tedy vhodný pro zpracování naměřených dat i z velkého množství přístrojů.

Mimo výše uvedených nosných produktů vyrábí firma KMB systems ještě několik dalších, většinou úzce specializovaných výrobků, jako například indikátory poruch na vysokonapětových vedeních, záznamníky poruch v elektrických sítích, indikátory polohy přepínače odboček vysokonapětových transformátorů atd.

3.4 Analýza výchozího stavu

Strategie firmy vychází z požadavků vývoje na trhu. Vývoj ve světě naznačuje zvyšování nároků na kvalitu elektrické sítě. Kvalita elektrické sítě se stává zbožím (fakturační položkou) a z toho vyplývá nárůst potřeby odpovídající měřicí techniky na úrovni prodávané za přijatelné ceny. Konkurenční nabídka je o třídu ceny vyšší. Potenciálními odběrateli v ČR jsou firmy zabývající se výrobou a rozvodem elektrické energie jako např. *ČEZ*, *EON*, ale i průmyslové závody – odběratelé elektrické energie.

Firma vzhledem k době působení na trhu již realizovala řadu inovativních projektů. Aby v rámci vyvíjených produktů mohla přicházet i nadále s řadou nových výrobků a řešení, bylo zapotřebí získat dotace jak na vývoj přístrojů *SMP* a *SMPQ* pro monitorování kvality elektrické energie, tak i na specializované pracoviště zabývající se tímto vývojem a výrobou, včetně kalibračního přístroje potřebného pro kalibraci vyvíjených přístrojů. Získání dotace se jevílo důležitým také z pohledu kontinuálního zvyšování technické úrovně, konkurenceschopnosti výrobků a tím i procesu výroby ve firmě.

Tabulka 4.2 Charakteristika stávajícího technického stavu vybavení

Druh zařízení, SW, HW	Základní parametry
SW PADS Logic, Pads-PCB	Software pro návrh plošných spojů PADS, verze 3.5.1. z r. 2000
SW Drafix	Jednoduchý software pro kreslení strojních dílců
Kalibrátor Meatest M103	jednofázový, 6 – 230 V, 0,1 – 20 A
Kalibrátor TZO-3	trojfázový, 10– 250 V, 0,1 – 30 A
Osciloskop Kikusui COR-5541	dvoukanálový, 40 MHz
Osciloskop Tektronix TDS-210	dvoukanálový, 60 MHz

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 14

3.5 Cíle projektu

Cílem projektu je **rozšíření výzkumné a inovační kapacity, rozšíření konkurenční výhody a tím následně zvýšení exportu**. Z pohledu vývojového oddělení se jedná o uplatnění nejmodernějšího procesoru *ST STR 912 FW 44* s procesorovým jádrem *ARM-9* při vývoji přístrojů *SMP* a *SMPQ* – monitoru třídy „S“, splňující parametry, dle normy *EN-61000-4-30/Ed2*. Přístroje jsou určeny pro monitorování a měření kvality elektrické sítě podle normy *EN 50160*. Uplatněním nejnovějších konstrukčních prvků bude dosažena: rozměrová miniaturizace, rozměr čelního panelu 96 x 96mm, přičemž konkurence má rozměr přístroje 144x144 mm a vyšší. Tím dojde k snazší zástavbě do rozvaděčů, menšímu příkonu jak 5VA (konkurence 10VA) a menší spotřebě elektrické energie o cca 50%. Cílem vývoje produktu je tedy uvést na trh měřicí přístroj *SMP* a analyzátor kvality sítě *SMPQ* ve třídě „S“.

Procesor bude osazen na nově vyvíjené desce tištěných spojů. Jedná se o zcela novou mechanicko - elektronickou konstrukci přístroje a tím i o inovovaný proces produkce - výroby. Jedná se o strukturovaný modulární firmware (naprogramovaný v procesoru) nejmodernější koncepce.

K přístrojům je vyvíjen i vizualizační, nastavovací a archivační program určený pro dálkové ovládání a přístup pomocí PC – komunikace s přístrojem a dispečerem pro zajištění optimalizace odběrů z elektrické sítě.

Projekt přináší **nový produkt se špičkovými parametry** vyvíjený ve spolupráci s *Technickou univerzitou v Liberci*, se kterou firma uzavřela licenční smlouvu, a to v návaznosti na smlouvu o vzájemné spolupráci. Výzkumná a inovační kapacita (dále

VIK) bude rozšířena o 3 pracovníky, kteří se připojí k současným 4 vývojovým pracovníkům. Spolupráce s *Technickou univerzitou v Liberci* spočívá mimo jiné v převodu práv k užívání způsobu omezování zapínacího proudu transformátoru podle patentu CZ 296466/2006.

Realizace spolupráce se uskutečňuje v oblastech konzultace se zaměřením na odhalení specifických potřeb zákazníka (např. u ferorezonační ochrany *AFR*), technicko-technologická příprava výroby a realizace testovacích přípravků, realizace programového vybavení, spolupráce na přípravě pracovišť pro vývoj a realizaci nové generace přístrojů a vzdělávání – školení pracovníků KMB systems v oblasti nových metod měření, kalibrace a cejchování měřicích přístrojů.

V rámci vývoje a realizace inovace procesu výroby budou vyvinuta specializovaná pracoviště určená pro návrh DPS, oživování, kalibraci, testování, zahořování, výstupní kontrolu vyráběných přístrojů. Přínosem pracovišť bude vyšší produktivita a kvalita prací i automatická tvorba dokumentů nezbytná pro řízení kvality výroby dle ČSN EN ISO 9001:2009.

Vzhledem k vyvíjeným produktům a výrobnímu postupu dojde k snížení operací a spotřebě technologického pájecího materiálu u náhrady vývodových za bezvývodové díly. Bude dosaženo snížení objemu nebezpečného odpadu. Vzhledem k užitným vlastnostem provozu přístrojů dojde k úspoře elektrické energie s využitím vlastností a parametrů vyvíjených přístrojů. Využitím zpětné možnosti monitorování kvality elektrické sítě a na základě promítnuté historie bude možno optimalizovat – odstranit nepřesnosti – nekvalitu a případné poruchy sítě. Instalací přístroje bude dosaženo snížení ztrát z odběru z elektrické sítě.

3.6 Popis projektu

Orientace vývoje je zaměřena na produkty a procesy jejich produkce, technologičnosti konstrukce. Jedná se o **výrobu přístrojů monitoru třídy „S“**, dle normy EU pod označením *EN-61000-4-30/Ed2* pro měření kvality sítě a podle normy *EN 50160*.

Koncepce přístrojů má kompaktní provedení uplatňující nejmodernější prostředky bezdrátové komunikace. Vyvíjené přístroje budou dosahovat špičkové parametry třídy „S“, a jsou určeny pro monitorování kvality dodávané energie.

Přístroje pracují na základě strukturovaného modulárního firmware (naprogramovaný v procesoru). K přístrojům je vyvíjen vizualizační, nastavovací a archivační program určený pro dálkové ovládání a přístup pomocí PC– komunikace s přístrojem a dispečerem pro zajištění optimalizace odběrů z elektrické sítě.

Nové produkty jsou postaveny na základě uplatnění nejmodernějšího procesoru pod označením *ST STR 912 FW 44X6* osazeného na nově vyvíjené desce tištěných spojů s technologií 0,1/0,1mm. Jedná se o zcela novou mechanicko - elektronickou konstrukci přístroje a tím i o inovovaný proces produkce. Konstruování je prováděno na systému *CAD*.

Vyvíjený a inovovaný výrobní proces vyžaduje uplatnění špičkového přístrojového vybavení při ožívování, testování a kalibraci vyráběných přístrojů. Parametry těchto pracovišť musí odpovídat z hlediska měřících rozsahů a přesností vyvíjených přístrojů nejvyšší třídy a dle výše uvedené evropské normy.

Produkt je vyvíjen jako panelový přístroj a návazně bude modifikován do formy přístroje přenosného.

Tabulka 4.3 Charakteristika vyvíjeného přístroje

Charakteristika nově vyvíjeného PRODUKTU	Charakteristické - parametry produktu	Poznámka
Přístroj postavený na základě uplatnění nejmodernějšího procesoru	<i>ST STR 912 FW 44X6</i>	Procesorové jádro <i>ARM-9</i>
Přístroj bude mít zcela novou mechanicko-elektronickou konstrukci	Zástavná hloubka pouze 80 mm, hmotnost 0,3 kg	
Komunikační možnosti přístroje budou zahrnovat kompletní škálu nejmodernějších rozhraní.	RS-485, RS-232(možnost externího GSM-modemu), CAN, Ethernet, Wifi, Bluetooth. Funkce webového serveru	
Přístroj bude mít vizualizační nastavovací a archivační program se samostatným displejem,	Dálkové ovládání a přístup pomocí PC – bezdrátová komunikace s dispečerem	Zajištění optimalizace odběrů dodávané energie z elektrické sítě
Měřicí přístroj bude poskytovat uživateli	Měření kvality podá uživateli informace o	

informace o kvalitě dodávek el. energie, která přináší energetické úspory	nestandardních dějích v síti, které mohou mít za následek výpadky funkce nebo poruchy technologických zařízení vytváří prevenci vzniku prostojů procesů a nákladů na údržbu a opravy	
Možnost napojení přístroje do dispečerské sítě s vizualizací a dálkovým ovládáním prostřednictvím PC		
Připravovaná norma bude předepisovat následující parametry ve třídě „S“ :		
Nejistota - tolerančního pole měření frekvence	+/- 100 mHz	
Nejistota - tolerančního pole měření napětí	+/- 1 % z dohodnutého vstupního napětí	
Nejistota - tolerančního pole měření zbytkového napětí a velikosti krátkodobého zvýšení napětí	+/- 1 % z dohodnutého vstupního napětí	

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 13

3.6.1 Předinvestiční fáze

Technický stav vývoje ve firmě před realizací tohoto projektu lze charakterizovat následující tabulkou:

Tabulka 4.4 Charakteristika stávajícího technického stavu procesu VÝVOJE

Procesy	Užité vlastnosti	Poznámka
Vývojová a konstrukční příprava výrobku	Práce jsou prováděny na <i>SW DRAFIX</i>	
Osazování desky – bezvývodovými součástkami	Ruční osazování	
Osazování desky – vývodovými součástkami	Ruční osazování	
Oživení a kalibrace desek	Náročná kalibrace na pozornost pracovníka K testování je používáno ručně ovládané měřicí zařízení – kalibrátor - zadávání testovacího napětí, - nebezpečí chyb lidského faktoru - vysoká pracnost	
Kompletační montáž desek do sestavy výrobku	Ruční montáž s použitím elektrického nářadí	
Dlouhodobé zahoření	Periodická kontrola parametrů během a po zahoření	
Kontrol parametrů výrobku	Výstupní kontrol přesnosti měření je prováděn ručně – - nebezpečí chyb lidského faktoru - vysoká pracnost	
Balení	Ruční balení	

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 13

Tabulka 4.5 Charakteristika nového technického stavu procesu VÝVOJE

Procesy	Užité vlastnosti	Přínosy
Vývojová a konstrukční příprava výrobku	Konstrukce pomocí nové verze <i>SW PADS</i> a nové generace strojírenského <i>CAD</i> . Návrh řešení obvodů dle optimálních technologických podmínek – technologičnost konstrukce, přinesou snížení pracnosti a zvýšení možnosti variant řešení (použití součástek v pouzdrech BGA... atd.	Snížení pracnosti o 13%
Vývojově testovací pracoviště	Využití precizního kalibrátoru umožní kvalitativně vyšší stupeň přesnosti a rozšíření měřících možností kalibrace (harmonické zkreslení, flicker) a rychlosti kalibrace	Snížení pracnosti o 22%
Ověřovací série	Ověřovací série – ověření navržených technologických postupů a parametrů přístroje	Snížení pracnosti o 8%
Osazování desky – bezvývodovými součástkami	Náhrada vývodových součástek bezvývodovými, dosáhne snížení podílu ručního osazování s možností vyčlenit pro externí spolupráci u větších sérií (nad 500 ks)	Zrychlení výroby - Úspora člověkohodin
Osazování desky – vývodovými součástkami	Ruční osazování - Minimalizace počtu součástek s vývody	Snížení pracnosti o 5%
Nové metody oživování, kalibrace a testování přístrojů	Zřízení automatizovaného oživovacího, kalibračního a testovacího – pracoviště zajišťujícího snížení chyb lidského faktoru. Pořízení nových špičkových přístrojů odpovídajících z hlediska měřících rozsahů a přesností vyvíjenému přístroji nejvyšší třídy	Snížení pracnosti o 17%
Kompletační montáž desek	Zjednodušení montáže na základě zvýšené	Snížení pracnosti

do sestavy výrobku	technologičnosti konstrukce vyráběného přístroje	o 3%
Dlouhodobé zahoření a kontrola parametrů výrobku	Zřízení automatizovaného zahořovacího pracoviště, snížení chyb lidského faktoru a automatizovaný tisk kalibračních protokolů	Snížení pracnosti o 7%
Automatizace výstupní kontroly výrobků	Zlepšení sledování a řízení kvality, snížení pracnosti	Snížení pracnosti o 10%
Štítkové značení podkompletů	Snížení pracnosti a zpřehlednění evidence	Snížení o 13%
Balení	Ruční balení	

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 14

Součástí vývoje je i proces výroby, v rámci vývoje procesu produkce se jedná o kalibrační pracoviště a pracoviště výstupní kontroly určené pro oživení a kalibrace výrobku, zahořovací pracoviště, zkouška izolační pevnosti, výstupní kontrola s kalibračním protokolem.

Tabulka 4.6 Charakteristika nově vyvíjeného PROCESU VÝROBY

PROCES <u>VÝROBY</u>	Charakteristické - parametry PROCESU VÝROBY	Poznámka
Procesy	Užitné vlastnosti	
Vývojová a konstrukční příprava výrobku	Práce jsou prováděny na <i>SW DRAFIX</i>	
Osazování desky – bezvývodovými součástkami	Ruční osazování	Dávková výroba v počtu 5-25 ks
Osazování desky – vývodovými součástkami	Ruční osazování	Dávková výroba v počtu 5-25 ks
Oživení a kalibrace desek	Náročná kalibrace na pozornost pracovníka K testování je používáno ručně ovládané měřicí zařízení – kalibrátor - zadávání testovacího napětí, - nebezpečí chyb lidského faktoru - vysoká pracnost	
Kompletační montáž desek	Ruční montáž s použitím elektrického nářadí	Dávková

do sestavy výrobku		výroba v počtu 5-25 ks
Dlouhodobé zahoření	Periodická kontrola parametrů během a po zahoření	
Kontrola parametrů výrobku	Výstupní kontrola přesnosti měření je prováděna ručně – - nebezpečí chyb lidského faktoru - vysoká pracnost	
Balení	Ruční balení	

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 15

3.6.2 Investiční fáze

I. ETAPA projektu

Ověřování funkce přístrojů *SMP* a *SMPQ*, inovace vývojového pracoviště a vývoj i realizace oživovacího pracoviště.

Tabulka 4.7 Popis I. Etapy projektu

Termín zahájení	Termín ukončení	Náklady I. ETAPY	Zodpovídá
2. 1. 2008	31. 07. 2008	2.845 tis. Kč	Ing. Martin Kraus

I. ETAPA-Činnosti a stěžejní vybavení	CENA - NÁKLADY (tis. Kč)	
1. Ověření funkce FW		
a) Ověření funkcí přístroje SMP	275	FW, databáze přístroje, prezentace hodnot na displeji a v databázi
b) Ověření funkcí přístroje SMPQ	325	FW, databáze přístroje, prezentace hodnot na displeji a v databázi
2. Vývoj a realizace (oživovacího pracoviště)		
a) Přístroj Meatest M 133A	260	
b) Přístroj Meatest M 133B	370	
c) Přístroje ostatní – osciloskop,	350	

multimetr, zdroj		
d) Vývoj jednoúčelového SW pro oživování přístrojů	275	
e) Vybavení pracoviště	245	
3. Vývojové pracoviště pro návrh DPS, programového vybavení a tvorbu výrobní dokumentace	395	
4. Vývoj krabičky přístrojů SMP a SMPQ – úprava formy	150	
Mzdy (+35%)	200	
I. ETAPA CELKEM	2.845	

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 16

Tabulka 4.8 Stěžejní přístroje pořízené v rámci I. ETAPY

Druh přístroje	Základní parametry	Užití	CENA (tis. Kč)
Kalibrátor jednoduchý jednofázový MEATEST M-133A	<ul style="list-style-type: none"> Rozsah napětí 1-280V, přesnost 0,03% z hodnoty proudová zatížitelnost napět'ových výstupů ... 200 mA Rozsah proudu 0,03-30A, přesnost 0,03 z hodnoty 	Kalibrátor jednofázový pro oživování ve výrobě	260
Zesilovač dvoufázový MEATEST M-133B	<ul style="list-style-type: none"> Rozsah napětí 1-280V, přesnost 0,03% z hodnoty proudová zatížitelnost napět'ových výstupů ... 200 mA Rozsah proudu 0,03-30A, přesnost 0,03 z hodnoty 	Zesilovač ke kalibrátoru pro možnost trojfázové kalibrace	370

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 16

II. ETAPA projektu

Tabulka 4.9 Testování přístrojů SMP a SMPQ, vývoj a realizace kalibračního pracoviště

Termín zahájení	Termín ukončení	Náklady II. ETAPY	Zodpovídá
1. 7. 2008	31. 12. 2008	3.760 tis. Kč	Ing. Martin Kraus

II. ETAPA-Činnosti a stěžejní vybavení	CENA - NÁKLADY (tis. Kč)	
1. Testování parametrů přístroje SMP	390	
2. Testování parametrů přístroje SMPQ	460	
3. Vývoj a realizace kalibračního pracoviště		
a) Přístroj FLUKE 6100A	1169	
b) Ostatní přístroje a zařízení	91	
c) Vývoj jednoúčelového SW pro kalibrační pracoviště	325	
d) Vybavení pracoviště	250	
4. Zahořovací pracoviště	175	
5. Testování parametrů SMP (Státní zkušebna ČMI atd.)	235	
6. Testování parametrů SMPQ (Státní zkušebna ČMI atd.)	265	
7. Povinná publicita	35	
Mzdy (+35%)	365	
II. ETAPA CELKEM	3.760	

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 17

Tabulka 4.10 Stěžejní přístroj, který bude pořízen pro II. ETAPU

Druh přístroje	Základní parametry	Užití	CENA (tis. Kč)
Kalibrátor FLUKE 6100A precizní	<ul style="list-style-type: none">• Rozsah napětí 1,0-1008V, přesnost 0,019% z hodnoty;• Rozsah proudu 0,01-21A, přesnost 0,02% z hodnoty;• Rozsah fáze 0- +/-180 st., přesnost 0,002%	kalibrace produkce	1.169

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 17

V rámci II. ETAPY bude pořízen stěžejní přístroj s vysokou přesností určený pro kalibrační pracoviště.

Po realizaci projektu a uvedení do provozu bude tento projekt **medializován**. Informace bude prezentována v sídle společnosti, na internetových stránkách firmy a na stánku mezinárodních a tuzemských výstav. V **propagaci** bude zdůrazněno, že projekt byl realizován s přispěním prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie.

Základní formou propagace společnosti je přímý obchodní styk s potenciálními zákazníky.

Ředitel a obchodníci mají přehled o trhu na základě individuálních kontaktů, obchodních jednání, návštěv výstav, veletrhů v ČR i v zahraničí a návštěv prezentací firem. Z ostatních nástrojů podpory prodeje se využívá sponzoring (sport), prospekty, elektronická prezentace atd. Význam mají i webové stránky firmy na vlastní doméně www.kmb.cz. Náklady na povinnou publicitu jsou uvažovány ve výši 35 tis. Kč.

3.6.3 Provozní fáze

Projekt byl z rozhodnutí jednatelů firmy z finančních důvodů zrušen a proto plánovaný výzkum i výroba nového přístroje se uskutečňuje pouze z vlastních zdrojů, v omezeném množství i kapacitě a postupně.

3.7 Personální a organizační zajištění projektu

Firma má **vlastní vývojové oddělení** v rozsahu 4 pracovníků, smluvně spolupracuje s Technickou univerzitou v Liberci. Posluchači vyšších ročníků studia pracují při studiu ve firmě na konstrukci přístrojů. Firma si tak ověří znalosti a kreativitu pracovníků, z kterých si pak vybere nové vývojové pracovníky s perspektivou odborného

růstu. Výzkumná, inovační a výrobní kapacita bude rozšířena o 3 pracovníky do roku 2012.

Jak je uvedeno výše, provoz vybudované výzkumně-inovační kapacity bude v plné kapacitě zajištěn, vzhledem k tomu, že firma disponuje kompetentními kvalifikovanými pracovníky, kteří mají již řadu zkušeností s prací i vedením vývojových a inovačních projektů.

Tabulka 4.11 Věková struktura pracovníků firmy

	Věkový průměr pracovníků
THP	38
Vývojáři	25
Dělnické profese	23

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 24

Tabulka 4.12 Úroveň vzdělání pracovníků firmy

Úroveň vzdělání	Počet pracovníků
VŠ	7
Středoškolské	4
Odborné	1

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 24

Z uvedeného vyplývá, že podíl VŠ vzdělaných pracovníků na celkovém počtu pracovníků ve firmě je 58%.

Spolupráce mezi útvary firmy vychází ze strategie firmy a prognózy jejího vývoje ověřené poptávky a potřeb zákazníků vycházející z marketingových informací získaných při pravidelných aktivních účastí, zejména na mezinárodním veletrhu *Hannover Messe*.

Návazně na získané marketingové informace je vedením firmy pravidelně aktualizována strategie rozvoje včetně zadání pro vývoj a konstrukci zajišťující pravidelné inovace produkce.

Vývoj a konstrukce přístrojů je přímo vázaná na výrobu a na zajištění maximální technologičnosti konstrukce a tím i produkce s cílem zajištění minimalizaci výrobních nákladů a nákupů vybraných dílů přístrojů.

Obchodní oddělení v souvislosti s vývojem a inovacemi produktů informuje prodejní zástupce v jednotlivých zemích a připravuje tak odbytovou stránku produkce s výhledem do dalších let. Vedoucím projektového týmu je ředitel společnosti Ing. Martin Kraus, který má dlouholeté zkušenosti s vedením vývojově realizačních týmu.

Tabulka 4.13 Projektový tým

Funkční postavení v týmu	Zaměření – zodpovědnost v týmu za	Jméno člena týmu
Vedoucí týmu	Vedení týmu, splnění parametrů projektu	Ing. Milan Bleha
Zástupce vedoucího týmu, Finanční řízení	Vývojové a inovační řešení projektu produktu	Ing. Martin Kraus
Obchod	oblast finančního řízení a výsledné ekonomické parametry projektu	Hana Moravcová
Odborným členem týmu	oblast řešení vývoje a inovace procesu výroby	Ing. Jan Kraus,
Odborným členem týmu	oblast vývoje a inovace konstrukce a technické přípravy výroby	Ing. Milan Sopr
<p>Úkoly týmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stanovení postupů prací a realizace vývoje produktů a procesů ▪ stanovení parametrů nakupovaných přístrojů a zařízení a jejich umístění ▪ připravit podklady pro výběrové řízení ▪ projednání rozsahu dodávek s dodavateli ▪ příprava pracovníků na zpracování podkladů TPV, provozní řád a obsluha přístrojů a metodika měření a kalibrování ▪ zpracování harmonogramu realizace projektu ▪ uzavření smluv na dodávky ▪ zajištění financování nákupů ▪ zabezpečení přípravných prací realizace dle provozní náběhové křivky ve firmě ▪ vyhodnocovat periodicky parametry projektu - identifikovat odchylky, stanovovat nápravná a preventivní opatření, pravomoci a zodpovědnosti za splnění termínů a efektivitu řešení. 		

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 26

3.8 Výstupy projektu

Výstupem tohoto projektu jsou **přístroje**, které je možno klasifikovat jako nové v rámci EU, splňující již zmiňovanou normu, přinášející provozní úspory a jsou vyráběné s podstatně nižšími náklady a prodávané v cenách o třídu níž než konkurence: kanadská firma Power Measurement, izraelská firma ELSPEC a tuzemská firma Elcom.

V rámci vývoje procesu produkce se jedná o pracoviště výstupní kontroly určené pro oživení a kalibrace výrobku, zahořovací pracoviště, zkoušku izolační pevnosti, výstupní kontrolu s kalibračním protokolem. Pracoviště budou vybavena špičkovými měřicími přístroji vyspecifikovanými v rámci etap řešení, jedná se o vyšší technologickou úroveň. Cílem projektu je vyvinout, vyrobit a uvést na trh měřicí přístroj *SMP* a analyzátor kvality sítě *SMPQ* ve třídě „S“.

Tabulka 4.14 Plánované výstupy projektu

Výsledky vývoje	Předmět vývoje
Vyvíjené produkty: <ul style="list-style-type: none">• Měřicí přístroj SMP odpovídající parametry připravované normě EU EN-61000-4-30/Ed2 Pod firemním označením• Analyzátor kvality sítě SMPQ 44 ve třídě „S“,	Přístroj bude splňovat následující parametry v třídě „S“ : <ul style="list-style-type: none">-kontinuální měření, základní měřicí interval 10/12 cyklů pro síť 50/60 Hz-nejistota-tolerančního pole měření frekvence +/- 100 mHz-nejistota-tolerančního pole měření napětí +/- 1 % z dohodnutého vstupního napětí
Vyvíjené procesy: Specializovaná produkční pracoviště a pracoviště výstupní kontroly	pracoviště oživení a kalibrace výrobku, zahořovací pracoviště, zkouška izolační pevnosti, výstupní kontrola s kalibračním protokolem

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 28

Důvodem je rozšíření konkurenční výhody a zvýšení exportu uplatněním nejmodernějšího procesoru s procesorovým jádrem. Procesor bude osazen na nově

vyvíjené desce tištěných spojů. Jedná se o zcela novou mechanicko - elektronickou konstrukci přístroje a tím i o inovovaný proces produkce. Jedná se také o strukturovaný modulární firmware (naprogramovaný v procesoru) nejmodernější koncepce. K přístroji je vyvíjen vizualizační, nastavovací a archivační program určený pro dálkové ovládání a přístup pomocí PC – komunikace s přístrojem a dispečerem pro zajištění optimalizace odběrů z elektrické sítě. Produkt bude vyvíjen ve formě panelového přístroje a návazně bude navržena přenosná verze přístroje.

3.9 Časový harmonogram projektu

Harmonogram projektu je rozčleněn na 2 etapy.

Tabulka 4.15 Časový průběh projektu 01. – 12.2008

ČASOVÝ PRŮBĚH		POSTUPY A TERMÍNY PRACÍ					Ganttův diagram průběhu projektu													
		Datumy zahájení a ukončení prací				Gestor	I. Q 2008			II. Q 2008			III. Q 2008			IV. Q 2008				
		PR zah	SK zah	PR uk	SK uk		etap	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	
I. etapa	I. ETAPA Ověřování přístrojů SMP a SMPQ, inovace výrobového pracoviště a vývoj i realizace oživovacího pracoviště																			
	1	Ověření funkcí přístroje SMP																		
	2	Ověření funkcí přístroje SMPQ																		
	3	Vývoj a realizace oživovacího pracoviště včetně vybavení																		
	4	Vývojové pracoviště pro návrh DPS, programového vybavení a tvorbu výrobní dokumentace																		
II. etapa	5	Vývoj krabiček přístrojů SMP a SMPQ – úprava formy																		
	II. ETAPA Testování přístrojů SMP a SMPQ a vývoj i realizace kalibračního pracoviště																			
	1	Testování parametrů přístroje SMP																		
	2	Testování parametrů přístroje SMPQ																		
	3	Vývoj a realizace kalibračního pracoviště včetně vybavení																		
	4	Zahajovací pracoviště včetně vybavení																		
	5	Testování přístroje SMP (Státní zkušebna ČMI)																		
	6	Testování přístroje SMPQ (Státní zkušebna ČMI)																		
	7	Povinná publicita dotace projektu z prostředků EU																		
	8	VYHODNOCENÍ PROJEKTU																		

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 25

3.10 Ukazatele projektu

Očekávaný přínos pro firmu je zvýšení tržeb v průměru o 4,8% ročně, v období 5 let (2008-2012), jedná se o navýšení o 21,4%, což je v absolutní hodnotě navýšení o cca

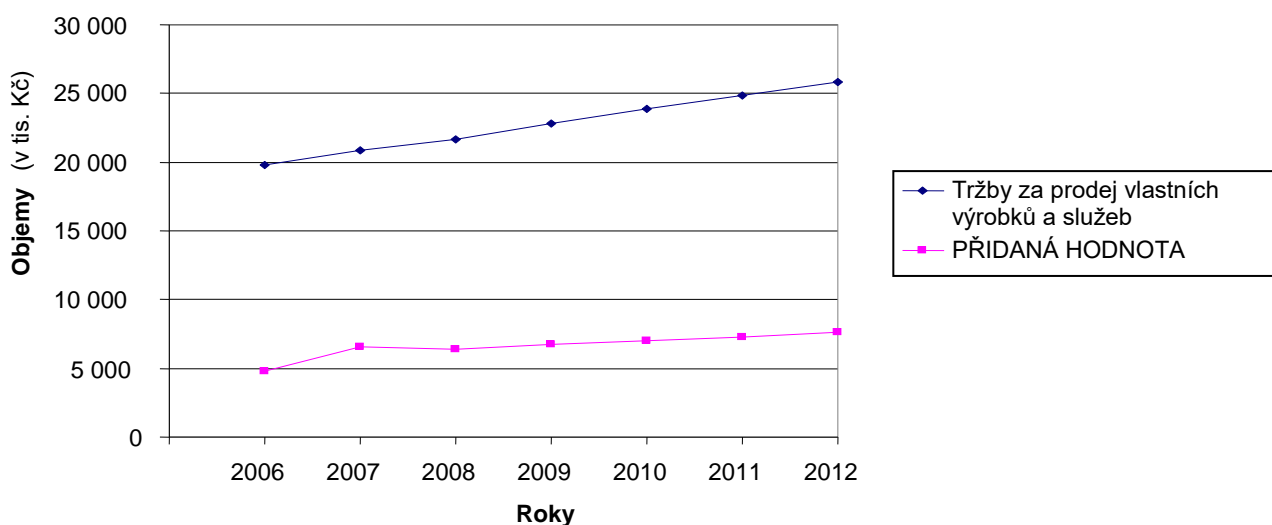
5 mil Kč z průměrných ročních tržeb 23.800 tis. Kč, což činí v průměru 1 mil. Kč roční nárůst tržeb.

Tabulka 4.16 Očekávané přínosy

rok	rok			rok			rok			rok			rok		
2007	2008	abs.rozd	%	2009	abs.rozd	%	2010	abs.rozd	%	2011	abs.rozd	%	2012	abs.rozd	%
20900	21700	800	3,8	22800	1100	5	23850	1050	4,6	24850	1000	4,2	25800	950	3,8

Zdroj: Studie proveditelnosti projektu f. KMB systems s.r.o., 2007, s. 8

Tabulka 4.17 Prognóza ekonomických výsledků

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 8

Vzhledem k současnému stavu jednání se zahraničním zákazníky se bude jednat zejména o **navýšení exportu a rozšíření teritorií působnosti firmy** jak v EU i v jiných územích bez omezení teritoria. Firma své výrobky vyváží do 17 zemí. Zájem o vyvíjené přístroje má společnost potvrzen z pravidelných aktivních účastí na zahraničních veletrzích - *Hannover Messe, Elosys, ...* a tuzemské výstavě – *Amper*.

Od roku 2002 firma postupně zvyšuje export, který dosáhl 6,3 mil. Kč v roce 2006. V letech 2002-2006 činil objem realizovaného exportu více než 30% s tím, že objem zahraničního obchodu má vzrůstající tendenci.

3.11 Rozpočet projektu

Financování projektu je zajištěno zcela z vlastních zdrojů. Jednatelé do projektu vloží majetek vázaný v podnikání (peníze na běžném účtu, pohledávky) a plánují zvýšit vlastní kapitál vkladem 3 mil. To povede rovněž k zlepšení finančního zdraví a stability podniku.

Realizace projektu je poté kryta příjmy již od roku 2009. Financování vlastními zdroji volí firma z hlediska opatrnosti (nechce se zadlužovat) a zároveň z důvodu omezení rizika růstu úrokových sazeb, ke kterému zřejmě v nejbližší době dojde. Investice poskytuje mnohem lepší zhodnocení než uložení peněz v bance.

Strategie firmy a jednatelů je projektem získané zdroje ponechat v podnikání a po skončení doby životnosti investice je použit na další modernizaci a rozšíření vývojových kapacit i kapacit výroby.

Čistý pracovní kapitál firmy je po celou dobu kladný a postupně roste s odpovídajícím růstem tržeb. Jeho velikost odpovídá současné realitě žadatele v tomto oboru podnikání (tj. vychází ze současných dob obratu pohledávek, závazků a zásob).

Projekt počítá se zachováním současné doby obratu pohledávek, závazků a zásob. Potřebný přírůstek pracovního kapitálu tedy odpovídá pouze přírůstku tržeb, nákladů a mírně kalkulovanému snížení nákladové náročnosti díky nové technologii.

Přepokládaný nárůst pracovníků je z 12 na 15. Odpisy stávajícího majetku – majetek je v roce 2008 již plně odepsán. Podnik nevyužívá leasingy a ani s nimi do budoucna nepočítá. Podnik vykazuje od začátku podnikání rostoucí zisk, řádně platí daně z příjmu.

Tabulka 4.18 Předpokládané výdaje projektu

Výdaje	Výše (v tis. Kč)
Celkové investiční výdaje	6 605
Způsobilé investiční výdaje	5 505
Způsobilé výdaje dle pravidla de minimis, povinná publicita	600
Celkové způsobilé výdaje	6 605
Dotace na způsobilé investiční výdaje	3 303
Dotace na způsobilé výdaje dle pravidla de minimis, povinná publicita	600
Dotace na způsobilé výdaje na vybrané poradenské služby	250
Celková požadovaná dotace	4 153

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 10

3.12 SWOT analýza projektu

Konkurenční výhody firmy charakterizuje SWOT analýza projektu zpracovaná následující tabulkou:

Tabulka 4.19 SWOT analýza projektu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Dynamicky rozvíjející se společnost • Dlouhodobá stabilita s perspektivou dalšího technického a ekonomického rozvoje • Vysoká flexibilita společnosti se schopností rychlé reakce na potřeby trhu • Dlouhodobé obchodní vztahy a dodavatelsko-zákaznická spolehlivost • Dobře vytvořený vysoce kompetentní a zkušený kolektiv pracovníků s odpovídajícími znalostmi, zkušenostmi a dovednostmi s ochotou se vzdělávat • Silný a zkušený management s orientací na týmovou spolupráci • Pozitivní přístup zaměstnanců k společnosti • Silné postavení na českém i zahraničním trhu • Spolupráce se zahraničními firmami • Silné nabídkové portfólio s dostatečnými zdroji odpovídající potřebám změn • Zajišťování finalizace produktu formou 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostoucí náklady (legislativa) • Vnitřní provozní kapacitní problémy s rozšiřující se poptávkou po produkci • Současně kapacitně poddimenzované přístrojové vybavení • Potřeba vysoce kvalifikovaných výrobních pracovníků
Příležitosti	Hrozby - rizika
<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšující se poptávka z tuzemska i v zahraničí • Realizovaná investice a inovace přinesou konkurenční výhodu jak pro současnost, tak i pro budoucnost • Rozšiřující a zkvalitňující se nabídka produkce firmy • Perspektiva ekonomicko-technicko-technologického rozvoje firmy • Rozšiřující se zákaznická struktura ze strany jak z českých, tak i zahraničních firem • Zvýšení kvalitativní úrovně produktů • Rozšíření nabídky o nové špičkové produkty • Potenciál a ochota k pozitivním změnám • Pracovní místa s vysokou odbornou kvalifikací • Potenciál rozšíření objemu produkce s uplatněním špičkové technologie a SW 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislativní změny • Domácí konkurence • Zahraniční konkurence • Změny v daňové oblasti • Personální změny • Rizika neočekávaných zvýšení cen materiálů, a energií • Recese v oblasti výrobců přístrojů • Recese v navazujících odvětvích • Recese v oblasti dodavatelských odvětví • Zvýšení cen dopravy • Zhoršení platební morálky zákazníků • Snížení objemů dodávek pro zahraniční zákazníky

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 38

3.13 Analýza trhu

Vyvíjené produkty je možno klasifikovat jako nové v rámci EU, budou vyráběné s podstatně nižšími náklady a prodávané v cenách o třídu níž než konkurence: kanadská firma Power Measurement, izraelská firma *ELSPEC* nebo tuzemská *Elcom*.

Firma má analýzu trhu podloženou výsledky marketingových informací z mezinárodních veletrhů a výstav. Na základě těchto informací stanovuje vedení strategii vývoje s přímou vazbou na odbyt.

Analýza nabídky v rámci světových výrobků ukazuje, že konkurenční přístroje pocházejí z následujících firem a zemí: Německo – *Janitza Electronic GmbH* – přístroj *UMG510*, Slovinsko – *Iskra MIS d.d.* – přístroj *MC760*, Itálie – *Lovato Electric* – přístroj *DMK40*. Ze srovnání navrhovaného řešení s konkurencí vyplývá, že vyvíjený přístroj *SMPQ* bude mít následující výhody: podstatně jednodušší konstrukci, sníženou pracnost, menší spotřebu el. energie a širší škálu komunikačních možností. Cílem vývoje firmy je dosáhnout vyšších parametrů než zahraniční konkurenční výrobky, které jsou nabízeny cenově o třídu výš.

Tabulka 4.20 Porovnání parametrů přístroje KMB systems s konkurenční nabídkou

Charakteristika přístrojů	KMB	Konkurenční přístroje		
	SMPQ 44	UMG510	MC760	DMK40
jednoduchá konstrukce, malé rozměry	ano	ne	ano	ano
nízká spotřeba el. energie	ano	ne	ano	ano
záznam měřených dat na výměnnou paměťovou kartu	ano	ne	ano	ne
měření parametrů dle normy EN50160	ano	ano	ano	ne
splňuje EN 61000-4-30 tř. „S“	ano	nezaručeno	nezaručeno	ne
bezdrátová komunikační rozhraní (Bluetooth, Wifi)	ano	ne	ne	ne

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 20

Poznatky KMB systems o parametrech a cenách konkurence vycházejí z vyhodnocení nabídky na mezinárodním veletrhu *Hannover Messe* a z rešerší zpracovaných *TU v Liberci*.

Používané technologie jsou v rámci firmy *KMB systems* stále inovovány a optimalizovány týmem vývojářů a konstruktérů, kteří v souladu s posledními trendy kontinuálně pracují na zvýšení technické úrovně a tím i konkurenceschopnosti výrobků i procesu výroby ve firmě. Tento trend je důležitý i z pohledu udržení již dosažené technické úrovně výrobků *KMB systems* a tím i udržení zákazníků.

Kontrola a hodnocení přípravy a realizace projektu bude periodicky hodnocena na principu *controllingu* – odhalování odchylek, jejich kvantifikace a identifikace s rozhodnutím o přijetí nápravných a preventivních opatření s cílem optimalizace nákladů a zajištění určených termínů i cílů, provozních parametrů produkce a výnosovosti zakázek i vyhodnocování spokojenosti zákazníků dle zavedeného systému jakosti *ČSN EN ISO 9001:2000* dozorovaného *TÜV-SÜD*.

Progresivní technicko-technologická řešení produktů a používané díly i technologie produkce jsou v rámci firmy stále inovovány a optimalizovány týmem vývojářů a konstruktérů, kteří v souladu s posledními trendy periodicky pracují na inovacích a na zvýšení technické úrovně, parametrů přístrojů a tím i konkurenceschopnosti výrobků.

Firma dlouhodobě spolupracuje s *TU v Liberci*. V projektu v rámci této spolupráce je zajištěna výměna zkušeností a poznatků o trendech týkajících se nejnovějších řešení a vývoje produktu i výrobního procesu a trendů souvisejících odvětví. Tento trend je obchodně důležitý i z pohledu udržení image výrobků firmy a tím i rozšíření počtu zákazníků a kontinuálního zvyšování tržeb v rámci vytčeného segmentu trhu. Firma se pravidelně zúčastňuje mezinárodního veletrhu *Hannover Messe* a dalších výstav.

V rámci strategie firma rozšiřuje obchodní spolupráci s výhradními zástupci a distributory v rámci EU i v jiných zemích. Spolupracuje s dodavateli dílů a komponent. V rámci distribuce v ČR a Slovensku firma spolupracuje s distributorem *ELEKTRO Závodný* a s dodavateli na řešení dílů podpůrných pro projekt.

Vyvíjené produkty budou exportovány do zemí, kde má firma vybudovaný systém zástupců a následně do dalších zemí s připravovanou spoluprací, na základě jednání s vybranými zahraničními partnery.

V tuto chvíli obchodní oblasti firma spolupracuje se zastoupeními pro země: Chorvatsko, Slovinsko, Bosna a Hercegovina, Rusko, Ukrajina, Kazachstán, Bělorusko a Pobaltské země, Indie, Španělsko, Portugalsko, další země jsou v jednání. Dlouhodobě je

vedena obchodní komunikace s více jak 10 pravidelnými odběrateli a s více jak 100, s kterými jsou zajišťovány odběry v desítkách tisíc Kč. Firma v současnosti vyváží do 17 zemí a připravuje další spolupráci budovanou na základě výsledků jednání zejména na mezinárodním veletrhu *Hannover Messe*, kde se, jak již bylo uvedeno, firma pravidelně zúčastňuje.

3.14 Finanční analýza projektu

Ekonomické výsledky vychází z analýzy založené na principech variant odbytu (tržeb) a nákladů: realistická, optimistická a pesimistická. Strategie projektu vychází z **prognózovaných tržeb**. *Realistická varianta* ekonomické analýzy předpokládá mírný pokles nákladové náročnosti oproti realitě z roku 2006 díky lepší technologii. Žadatel uvažuje neměnnou platební morálku odběratelů (cca 88 dnů) a rovněž nepředpokládá snížení doby obratu zásob.

Tabulka 4.21 Prognóza tržeb v realistické variantě

Roky	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby (tis. Kč)	20 900	21 700	22 800	23 850	24 850	25 800

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 31

Tato varianta je ekonomicky přijatelná. Projekt je pro investora mnohem výhodnější než současné možnosti finančních investic (uložení peněz v bance). Projekt lze doporučit k bezproblémové realizaci. Doba návratnosti investice je nižší než její životnost. Peněžní toky po této době jsou tedy čistým příjmem podniku. Bližší informace jsou dostupné v příloze č. 1 této práce.

Optimistická varianta ekonomické analýzy vychází z tržeb prognózovaných žadatelem za mírně příznivějších ekonomických podmínek oproti současné realitě.

Tabulka 4.22 Prognóza tržeb v optimistické variantě

Roky	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby (tis. Kč)	21 000	21 800	23 000	24 100	25 100	26 100

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 32

Nárůst tržeb oproti realistické variantě je postupně 0,5-1%. I při této variantě uplatňuje žadatel princip opatrnosti – z některých průzkumů vyplývá, že lze dosáhnout tržeb až 30 mil.

Zároveň předpokládáme mírně lepší nákladovou náročnost na materiál a služby oproti realistické variantě a lepší platební morálku odběratelů (tj. kratší dobu obratu pohledávek).

Díky efektivnímu řízení zásob rovněž předpokládáme snížení doby jejich obratu.

Pesimistická varianta ekonomické analýzy vychází z modelu snížení tržeb v důsledku nepříznivých vnějších okolností (recese ve strojírenství v ČR a zahraničí).

Tržby jsou oproti realistické variantě nižší o 0,5 – 1 % (žadatel má smluvně zajištěn odběr, proto je předpokládané snížení tak malé – jde spíše o vliv posilující koruny než o výpad některých zakázek)

Tabulka 4.23 Prognóza tržeb v pesimistické variantě

Roky	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tržby (tis. Kč)	20 800	21 600	22 600	23 600	24 600	25 500

Zdroj: KMB systems s.r.o., 2007, s. 32

Zároveň předpokládáme vyšší nákladovou náročnost na materiál a služby oproti realistické variantě (která je způsobena nárůstem cen těchto produktů a služeb) a rovněž horší platební morálku odběratelů (tj. delší dobu obratu pohledávek) i při těchto negativních skutečnostech je projekt stále ekonomicky proveditelný.

Projekt však vyžaduje vložení většího množství zdrojů investora na krytí zvýšených výdajů v prvních dvou letech života investice. (zvýšení potřeb zdrojů o 600 tis. oproti realistické variantě). Žadatel těmito zdroji disponuje a je ochoten je v případě potřeby vložit do společnosti. Z **citlivostní analýzy** vyplynulo, že projekt je spolehlivě proveditelný i za horší ekonomické situace, než jakou předpokládá investor.

3.15 Zhodnocení projektu

Z hlediska **hodnocení žadatele** na základě jeho ekonomické historie lze konstatovat, že firma má za dobu své historie vygenerován dostatek vlastních prostředků pro realizaci projektu žadatele. Dlouhodobé zkušenosti managementu zaručují rentabilitu investice a posílení konkurenceschopnosti firmy ve vytčeném segmentu trhu i přínosy z realizovaných zařízení v rámci dodávek pro ověřené zákazníky.

Finanční a nefinanční situace žadatele ve sledovaném období byla velmi příznivá. I přes recesi se dařilo realizovat produkty s vysokými technickými parametry a s vysokou užitnou hodnotou pro zákazníky za přiměřenou přidanou hodnotu.

Hodnocení vazeb žadatele na další ekonomicky spjaté subjekty je rovněž pozitivní. Firma je samostatná, 100% vlastněná managementem. Má vybudovány dlouholeté odběratelsko-dodavatelské vztahy a po pořízení nových zařízení, dovybavení s potenciálem rozšíření sortimentu produkce a spektra zákazníků.

Ekonomické a finanční hodnocení realizovatelnosti projektu je vynikající z hlediska reálnosti využití vlastních zdrojů pro financování projektu. Náklady na předložený projekt jsou na reálných základech vycházejících z tvorby provozního cash-flow.

Odborné znalosti a předpoklady managementu realizujících projekt vychází z dlouholetých zkušeností ředitele firmy, z funkce jednatelů a odborných vývojových pracovníků i periodické účasti na mezinárodních výstavách. Významný podíl odbornosti vychází ze spolupráce s TU v Liberci, katedrou mechatroniky.

Žadatel má certifikát jakosti *ČSN EN ISO 9001:2009* od *TÜV SÜD. CZ* od roku 2006.

Výhled společnosti do budoucna na základě realizovaného projektu je rozpracována na základě analýzy SWOT, marketingového mixu a analýzy konkurenceschopnosti.

Strategickým cílem projektu je zvýšit hodnotu společnosti, produkce zavedením výroby nových a inovovaných přístrojů a tím dosáhnout rozšířené nabídky v návaznosti na technologicko-technické dovybavení firmy. Růstem tržního podílu a zaměřením na specifické zákaznické segmenty, zejména v zahraničí (v současnosti vyváží do 19 zemí), upevnit tržní a finanční pozici rozšířením a modernizací vývojových a výrobních kapacit a tím zvýšit pružnost produkce při zajištění její vysoké kvality. U produktů klást důraz na zvýšení parametrů a užité hodnoty pro zákazníky.

Společnost působí na trhu s perspektivou dalšího růstu. Hlavní oblastí činnosti společnosti je vývoj a výroba měřících a registračních přístrojů zejména pro oblast energetiky. Z rozvojových analýz a analýzy SWOT do roku 2016 vyplývá růstový trend zákazníků v oblasti energetického průmyslu a automatizace s perspektivou dalšího rozvoje.

Projekt koresponduje s cíly programu POTENCIAL v oblasti konkurenceschopnosti. Projekt dokládá a potvrzuje zvýšení konkurenceschopnosti firmy rozšiřující se nabídkou na základě dovybavení vývojově-konstrukčních kapacit a

výrobního centra. Dovybavením budou vytvářeny technické a ekonomické předpoklady zvyšování pružnosti nabídky a zrychlení reakce na požadavky zákazníků.

Vytváří předpoklady růstu výkonnosti a efektivnosti produkčního procesu návazně na vývoj a konstrukci i zajištění výroby na bázi CAD. Dovybavení, rozšíření a modernizace produkce projektem jsou na základě prezentovaných referencí splněny předpoklady růstu výkonnosti a efektivnosti produkce investicí do měřicího a výrobního zařízení druhé generace.

Vytváří předpoklady růstu kvalitativních předpokladů dovybavením a modernizací, zejména nákupem měřicího zařízení druhé generace s rozsahem a přesností měření s napojením na PC. Ke zvýšení kvalitativních předpokladů přispěje projekt dalším rozšířením vývojových kapacit a výrobního parku a nákupem kalibrační techniky. Vytváří předpoklady růstu sortimentu produktů.

Vytváří také předpoklady ke zvyšování zapojení firmy do mezinárodní obchodní výměny spoluprací s firmami dodávající investiční celky a napojení na konečné zákazníky, zejména prostřednictvím distribučních kanálů v jednotlivých zemích.

Realizace projektu má pozitivní vliv na zvýšení zaměstnanosti v rozsahu 3 kvalifikovaných pracovníků z TU v Liberci, kteří se zapojí do vývoje bezprostředně v návaznosti na realizaci projektu.

Porovnání stávajícího a vyvíjeného měřicího zařízení je významným obsahem projektu, zejména nákupem moderní měřicí technologie a přístrojů druhé generace.

Výdaje realizační fáze projektu jsou nezbytné z důvodu rozšíření nabídky širšího sortimentu a objemů produktů v souvislosti s rozšiřující se poptávkou v rámci automatizace průmyslu a snižování energetické náročnosti.

Z pohledu **udržitelnosti**, tj. zajištění odbytu produkce, realizace projektu (v *druhém roce následujícím po ukončení projektu*) příznivě ovlivní podnikání konečných příjemců (zákazníků) nárůstem odbytu – zakázek o cca 20%, zejména v oblasti exportu. Schopnost uplatnění produkce na trhu vychází z marketingové strategie rozvoje energetického průmyslu do roku 2016. Projekt zvyšuje exportní schopnosti podniku v oblastech nabídky vzhledem k uvedeným referencím a výsledkům marketingové studie do roku 2016 vycházející ze současných a plánovaných investic v zahraničí v rámci energetického průmyslu.

ZÁVĚR

Předložená diplomová práce vymezuje teoretická východiska programů a projektů spolufinancovaných v rámci strukturálních fondů Evropské unie v kontextu regionálního rozvoje a následně tuto teoretickou koncepci aplikuje na příkladu vybraného projektového záměru.

Cílem teoretické části diplomové práce bylo představit teoretická východiska regionální politiky EU a rámec strukturální pomoci v kontextu Operačního programu Podnikání a inovace. Cílem praktické části bylo demonstrovat možnost realizace a využití tohoto programu na příkladu vybraného projektového záměru a ukázat, jaký typ projektu byl realizován. Ze struktury práce vyplývá, že cíl byl v plném rozsahu naplněn.

Cílem konkrétního projektu bylo rozšíření výzkumné a inovační kapacity, rozšíření konkurenční výhody a tím následně zvýšení exportu. Přesto, že projekt byl schválen, žadatel odstoupil od projektu již v počáteční fázi realizace, oficiálně především z důvodu kritické finanční situace, která byla daná aktuálním stavem trhu. Z tohoto důvodu firma musela omezit investice a nemohla si dovolit v programu pokračovat.

Domnívám se, že myšlenka fondů EU fungujících na principu solidarity je nepochybně dobrá, nicméně přípravná fáze projektu je komplikovaná a vyžaduje sofistikované znalosti celé problematiky. Rozhodnutí realizovat projekt je jen prvním, nejjednodušším krokem k získání dotace ze strukturálních fondů. Následně existuje mnoho překážek technického charakteru, studování všech materiálů, metodických příruček, doporučení i informací pro žadatele a celý proces je zdlouhavý a složitý. Nezanedbatelné jsou také náklady na pracovní sílu, která je nezbytná, avšak pro menší firmy je velkým administrativním zatížením. Podpora ze strany Czechinvestu - s výjimkou regionálního zastoupení, kterému ale chybí pravomoci – je nekvalitní. Často subjekty, uvažující o vytvoření vlastního projektu od tohoto odstoupí již v začátku, po detailním promyšlení celého záměru. Z těchto důvodů by měla být možnost čerpání z fondů EU administrativně zjednodušená, samozřejmě při zachování nároků na kvalitu a efektivnost projektů. Přestože množství projektových kanceláří dostupných na našem trhu má již dnes dostatečné znalosti a zkušenosti se zpracováním projektových žádostí, jejich využití závisí na finančních možnostech žadatele.

Vlastní zkušeností se podařilo zjistit, že implementace tohoto operačního programu přináší realizátorům projektu mimo všeobecně očekávaných pozitiv i možná

negativa, která mohou ohrozit fungování podniku, firmy či příjemce dotace. Stav a úroveň podnikatelského prostředí v ČR je nepochybně možné zlepšit čerpáním finančních prostředků z fondů EU, nicméně efektivitu využití těchto prostředků je třeba zvýšit.

I přesto, že projekt nebyl realizován, za předpokladu, že by realizován byl, by došlo k rozšíření výzkumné a inovační kapacity a konkurenční výhody, a tím následně posílení pozice firmy na trhu a zvýšení exportu / obratu. Úvodní hypotéza by tedy byla naplněna.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

KNIHY:

1. BACHE, I. *Regional and Structural Policies*, In BACHE, I.- STEPHEN, G. (eds): *Politics in the European Union*. Oxford, Oxford University Press 2001, 384 s.
2. BAJER, P. – MATYÁŠ, J., *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*, Brno: EUROSPOLEČNOSTI a.s., 2009. ISBN 978-80-254-4017-9, 122 s.
3. BOHÁČKOVÁ, I. – HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6, 188 s.
4. CIHELKOVÁ, E. a kol. *Nový regionalismus: teorie a případová studie (Evropská unie)*. Praha: C.H.Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-808-8, 361 s.
5. ČAJKA, P. – RÝSOVÁ, L. *Regionálny rozvoj a regionálna politika v kontexte poznatkovo-orientovanej spoločnosti*. Zvolen: Bratia Sabovci s.r.o., 2008. ISBN 978-80-89241-20-0, 240 s.
6. HAVRÁNEK, J. – FIBICHOVÁ, Z. – GROLIG, D., *Průvodce fondy EU 2007-2013*, Brno: HVB Bank Czech Republic, a.s., Evropské kompetenční centrum, 2007. ISBN 978-80-903830-0-5, 80 s.
7. MAREK, D. - KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Praha: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5, 215 s.
8. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČESKÉ REPUBLIKY, *Úspěšné projekty v OPMP – inspirace pro budoucnost*, Praha: MINI MAX FILMS, s. r. o., 2007, 105 s.
9. STEJSKAL, J. - KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7367-588-2, 212 s.
10. KMB systems s.r.o., *Studie proveditelnosti projektu f. KMB systems, s.r.o.*, 2007, s. 36
11. TAUER, V. – ZEMÁNKOVÁ, H. – ŠUBRTOVÁ, J., *Získejte dotace z fondů EU*, Brno: Computer Press, a.s., 2009. ISBN 978-80-251-2649-3, 160 s.
12. WOKOUN, R. - MALINOVSKÝ, J. - DAMBORSKÝ, M. - BLAŽEK, J. - a KOLEKTIV AUTORŮ, *Regionální rozvoj*. Praha: Linde Praha a.s., 2008. ISBN 978-80-7201-699-0, 475 s.

13. WOKOUN, R. - MATES, P. (eds.) *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Praha: Linde Praha a.s., 2006. ISBN 80-7201-547-8, 351 s.
14. WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha: Oeconomica. Nakladatelství VŠE, 2003. ISBN 80-245-0517-7, 326 s.

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

15. *Czechinvest* [online]. Operační program podnikání a inovace. Rok 2011. [cit. 2011-03-29]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/operacni-program-podnikani-a-inovace-aktualni-znuni-2164-cz.pdf>.
16. *Evropská unie Regionální politika* [online]. Politika soudržnosti 2007-2013. Rok 2011. [cit. 2011-29-03]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/publications/guide2007_cs.pdf.
17. *Fondy Evropské unie* [online]. Měsíční monitorovací zpráva. Rok 2011f. [cit. 2011-12-14]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d4d084ae-cde6-466a-8ec1-c907ab9c5cb3/Mesicni-monitorovaci-zprava>.
18. *Fondy Evropské unie* [online]. Operační program podnikání a inovace. Rok 2011 e. [cit. 2011-12-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/12f17985-6643-4a86-b263-a442cbfb2b58/Dokumenty>.

WEBOVÉ STRÁNKY:

19. *BusinessInfo.cz* [online]. Oficiální portál pro podnikání a export. Rok 2011. [cit. 2011-12-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/strategicke-cile-nsrr-2007-az-2013/1001573/45553/>.
20. *Fondy Evropské unie* [online]. Rok 2010d. [cit. 2010-12-11]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/665a13aa-e1ff-484d-ab28-84e90b454c89/OP-Podnikani-a-inovace>.
21. *Fondy Evropské unie* [online]. Rok 2011a. [cit. 2011-12-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007%E2%80%942013>.
22. *Fondy Evropské unie* [online]. Rok 2011b. [2011-12-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>.

23. *Fondy Evropské unie* [online]. Rok 2011c. [2011-12-02]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#cile>
24. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Rok 2010. [cit. 2010-11-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 4.1	Procentuální podíl čistého obrátu z nových nebo inovovaných produktů
Tabulka 4.2	Charakteristika stávajícího technického stavu vybavení
Tabulka 4.3	Charakteristika vyvíjeného přístroje
Tabulka 4.4	Charakteristika stávajícího technického stavu procesu VÝVOJE
Tabulka 4.5	Charakteristika nového technického stavu procesu VÝVOJE
Tabulka 4.6	Charakteristika nově vyvíjeného PROCESU VÝROBY
Tabulka 4.7	Popis I. Etapy projektu
Tabulka 4.8	Stěžejní přístroje pořízené v rámci I. ETAPY
Tabulka 4.9	Testování přístrojů SMP a SMPQ, vývoj a realizace kalibračního pracoviště
Tabulka 4.10	Stěžejní přístroj, který bude pořízen pro II. ETAPU
Tabulka 4.11	Věková struktura pracovníků firmy
Tabulka 4.12	Úroveň vzdělání pracovníků firmy
Tabulka 4.13	Projektový tým
Tabulka 4.14	Plánované výstupy projektu
Tabulka 4.15	Časový průběh projektu 01. – 12.2008
Tabulka 4.16	Očekávané přínosy
Tabulka 4.17	Prognóza ekonomických výsledků
Tabulka 4.18	Předpokládané výdaje projektu
Tabulka 4.19	SWOT analýza projektu
Tabulka 4.20	Porovnání parametrů přístroje KMB systems s konkurenční nabídkou
Tabulka 4.21	Prognóza tržeb v realistické variantě

Tabulka 4.22	Prognóza tržeb v optimistické variantě
Tabulka 4.23	Prognóza tržeb v pesimistické variantě

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 3.1	Schéma programových dokumentů SF EU ČR
Obrázek 3.2	Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007—2013
Obrázek 3.3	Prioritní osy a oblasti podpory OPPI
Obrázek 3.4	Cíle programu Inovace
Obrázek 4.1	Organizační schéma firmy
Obrázek 4.2	Novar 1114
Obrázek 4.3	Přístroje SML a SMM 33

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	Orientační rozdělení položek podle jednotlivých členských států v letech 2007 – 2013 (v současných cenách, v milionech EUR)
Příloha 2	Měsíční monitorovací zpráva – prosinec 2010, Údaje o projektech OP Podnikání a inovace
Příloha 3	Měsíční monitorovací zpráva – prosinec 2010, Údaje o stavu čerpání finančních prostředků OP Podnikání a inovace

Příloha 1

Tabulka 1 Orientační rozdělení položek podle jednotlivých členských států v letech 2007 – 2013 (v současných cenách, v milionech EUR)

	Konvergence			Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		Evropská územní spolupráce	Celkem
	Fond soudržnosti	Konvergence	Phasing-out	Phasing-in	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		
Belgie			638		1 425	194	2 258
Bulharsko	2 283	4 391				179	6 853
Česká republika	8 819	17 064			419	389	26 692
Dánsko					510	103	613
Německo		11 864	4 215		9 409	851	26 340
Estonsko	1 152	2 252				52	3 456
Irsko				458	293	151	901
Řecko	3 697	9 420	6 458	635		210	20 420
Španělsko	3 543	21 054	1 583	4 955	3 522	559	35 217
Francie		3 191			10 257	872	14 319
Itálie		21 211	430	972	5 353	846	28 812
Kypr	213			399		28	640
Lotyšsko	1 540	2 991				90	4 620
Litva	2 305	4 470				109	6 885
Lucembursko					50	15	65
Maďarsko	8 642	14 248		2 031		386	25 307
Malta	284	556				15	855
Nizozemsko					1 660	247	1 907
Rakousko			177		1 027	257	1 461
Polsko	22 176	44 377				731	67 284
Portugalsko	3 060	17 133	280	448	490	99	21 511
Rumunsko	6 552	12 661				455	19 668
Slovinsko	1 412	2 689				104	4 205
Slovensko	3 899	7 013			449	227	11 588
Finsko				545	1 051	120	1 716
Švédsko					1 626	265	1 891
Spojené království		2 738	174	965	6 014	722	10 613
Meziregionální spolupráce/ síť						445	445
Technická pomoc							868
Celkem	69 578	199 322	13 955	11 409	43 556	8 723	347 410

Zdroj:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/publications/guide2007_cs.pdf, s. 25

Příloha 2 Tabulka 2 Měsíční monitorovací zpráva – prosinec 2010, Údaje o projektech OP Podnikání

Přídělní osa/ Oblast podpory	Podané žádosti			Žádosti vyřazené z administrace			Žádosti ve schvalovacím procesu			Projekty s vydaným Rozhodnutím/ podepsanou Smlouvou			Finančně ukončené projekty		
	počet	mil. Kč	od počátku období	počet	mil. Kč	od počátku období	počet	mil. Kč	aktuální stav	počet	mil. Kč	od počátku období	počet	mil. Kč	od počátku období
	a	b		c	d		e	f		g	h		i	j	
1.1	2	389,9	0	0	0,0	0	0	0,0	0	2	389,9	0	0	0,0	0,0
1.2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0,0
1	2	389,9	0	0	0,0	0	0	0,0	0	2	389,9	0	0	0,0	0,0
2.1	2	6 691,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	2	6 691,0	0	0	0,0	0,0
2.2	3 035	20 258,5	713	713	5 261,9	965	965	6 006,4	1 357	8 990,2	530	530	2 601,4	2 601,4	2 601,4
2	3 037	26 949,5	713	713	5 261,9	985	985	6 006,4	1 359	15 681,2	530	530	2 601,4	2 601,4	2 601,4
3.1	1 458	20 444,1	287	287	4 075,3	688	688	10 729,1	483	5 639,7	105	105	700,5	700,5	700,5
3	1 458	20 444,1	287	287	4 075,3	688	688	10 729,1	483	5 639,7	105	105	700,5	700,5	700,5
4.1	1 222	17 073,8	334	334	5 559,3	237	237	4 153,8	651	7 360,8	139	139	1 076,3	1 076,3	1 076,3
4.2	387	7 483,7	124	124	3 310,0	47	47	1 041,4	216	3 132,3	47	47	532,7	532,7	532,7
4	1 609	24 557,5	458	458	8 869,3	284	284	5 195,1	867	10 493,1	186	186	1 609,0	1 609,0	1 609,0
5.1	151	9 664,8	27	27	994,6	52	52	5 124,2	72	3 545,9	0	0	0,0	0,0	0,0
5.2	522	4 617,5	168	168	2 156,7	49	49	517,4	305	1 943,4	48	48	201,3	201,3	201,3
5.3	489	6 325,6	24	24	220,5	140	140	1 904,7	325	4 200,4	102	102	1 131,4	1 131,4	1 131,4
5	1 162	20 607,8	219	219	3 371,7	241	241	7 546,3	702	9 689,8	150	150	1 332,7	1 332,7	1 332,7
6.1	166	52,5	23	23	7,9	4	4	1,5	139	43,1	59	59	16,6	16,6	16,6
6.2	1 079	1 276,7	124	124	75,7	109	109	119,6	846	1 081,4	491	491	291,2	291,2	291,2
6	1 245	1 329,2	147	147	83,6	113	113	121,1	985	1 124,5	550	550	307,8	307,8	307,8
7.1	469	2 029,8	31	31	380,0	9	9	100,6	429	1 549,3	0	0	0,0	0,0	0,0
7	469	2 029,8	31	31	380,0	9	9	100,6	429	1 549,3	0	0	0,0	0,0	0,0
OP PI	8 982	96 307,8	1 855	1 855	22 041,7	2 300	2 300	29 698,6	4 827	44 567,5	1 521	1 521	6 551,4	6 551,4	6 551,4

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d4d084ae-cde6-466a-8ec1-c907ab9c5cb3/Mesicni-monitorovaci-zprava>,

Příloha 3 Tabulka 3 Měsíční monitorovací zpráva – prosinec 2010, Údaje o stavu čerpání finančních

Prioritní osa/ Oblast podpory	Celková alokace podpory 2007-2013		Podané žádosti		Projekty s vydaným Rozhodnutím/ podepsanou Smlouvou		Proplacené prostředky příjemcům		Prostředky předložené k certifikaci		Certifikované výdaje předložené EK	
	v mil. Kč	%	v mil. Kč	%	v mil. Kč	%	v mil. Kč	%	v mil. Kč	%	v mil. Kč	%
-	a	b/a	b	b/a	c	c/a	d	d/a	e	e/a	f	f/a
1.1	397,4	98,1	389,9	98,1	389,9	98,1	102,0	25,7	102,0	25,7	102,0	25,7
1.2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1	397,4	98,1	389,9	98,1	389,9	98,1	102,0	25,7	102,0	25,7	102,0	25,7
2.1	7 458,7	89,7	6 691,0	89,7	6 691,0	89,7	5 900,0	79,1	4 800,0	64,4	4 800,0	64,4
2.2	15 823,8	128,0	20 258,5	128,0	8 990,2	56,8	2 900,1	18,3	2 122,8	13,4	1 662,9	10,5
2	23 282,5	115,7	26 949,5	115,7	15 681,2	67,4	8 800,1	37,8	6 922,8	29,7	6 462,9	27,8
3.1	10 565,4	193,5	20 444,1	193,5	5 639,7	53,4	1 008,6	9,5	590,3	5,6	407,5	3,9
3	10 565,4	193,5	20 444,1	193,5	5 639,7	53,4	1 008,6	9,5	590,3	5,6	407,5	3,9
4.1	15 693,4	108,8	17 073,8	108,8	7 360,8	46,9	1 510,6	9,6	804,2	5,1	622,1	4,0
4.2	7 590,8	98,6	7 483,7	98,6	3 132,3	41,3	766,7	10,1	406,5	5,4	324,1	4,3
4	23 284,1	105,5	24 557,5	105,5	10 493,1	45,1	2 277,3	9,8	1 210,7	5,2	946,2	4,1
5.1	11 791,0	82,0	9 664,8	82,0	3 545,9	30,1	257,3	2,2	43,7	0,4	15,6	0,1
5.2	3 653,4	126,4	4 617,5	126,4	1 943,4	53,2	270,0	7,4	164,8	4,5	109,8	3,0
5.3	11 852,4	53,4	6 325,6	53,4	4 200,4	35,4	1 519,8	12,8	1 024,8	8,6	546,1	4,6
5	27 296,9	75,5	20 607,8	75,5	9 689,8	35,5	2 047,2	7,5	1 233,3	4,5	671,5	2,5
6.1	1 381,3	3,8	52,5	3,8	43,1	3,1	15,2	1,1	5,6	0,4	0,0	0,0
6.2	1 571,8	81,2	1 276,7	81,2	1 081,4	68,8	190,5	12,1	179,3	11,4	152,7	9,7
6	2 953,2	45,0	1 329,2	45,0	1 124,5	38,1	205,7	7,0	184,9	6,3	152,7	5,2
7.1	2 660,6	76,3	2 029,8	76,3	1 549,3	58,2	85,7	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0
7	2 660,6	76,3	2 029,8	76,3	1 549,3	58,2	85,7	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0
OP PI	90 440,1	106,5	96 307,8	106,5	44 567,5	49,3	14 526,6	16,1	10 244,0	11,3	8 742,7	9,7

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d4d084ae-cde6-466a-8ec1-c907ab9c5cb3/Mesicni-monitorovaci-zprava>,

ABSTRAKT V ČESKÉM A ANGLICKÉM JAZYCE

Cílem diplomové práce bylo nejprve vymezit teoretická východiska programů a projektů spolufinancovaných v rámci strukturálních fondů EU v kontextu regionálního rozvoje a následně tuto teoretickou koncepci aplikovat na příkladu vybraného projektového záměru. Ze struktury práce vyplývá, že cíl byl v plném rozsahu naplněn.

Z praxe mimo jiné vyplynulo, že příprava projektu je velmi komplikovaná a vyžaduje komplexní znalosti celé problematiky, které si menší firma není schopna zajistit z vlastních zdrojů. To, že byl projekt schválen, ale žadatel odstoupil od projektu již v počáteční fázi realizace oficiálně z důvodu kritické finanční situace a stavu trhu signalizuje mimo jiné i jistou nechuť způsobenou procesními a administrativními problémy, které nastaly v průběhu přípravné fáze projektu, a které se odrazily na konečném rozhodnutí projekt ukončit.

The aim of this thesis was first to define the theoretical basis of programs and projects co-financed under the EU Structural Funds in the context of regional development and consequently to apply this theoretical approach on the example of the selected project plan. The structure of the work shows that the objective was fully met.

Experience also showed that the preparation of the project was very complicated and required some comprehensive knowledge of the issue, which a smaller company was not able to provide from its own resources. The fact that the project was approved, but the applicant withdrew from the project at an early stage of implementation officially due to the critical financial situation and state of the market indicated, inter alia, a certain reluctance caused by some procedural and administrative problems that occurred during a preparatory phase of the project, and reflected the final decision to drop the project.